

TURINYS

Eil. Nr.	PAVADINIMAS	Psl.
1.	BENDROSIOS NUOSTATOS	4
1.1	Plano tikslas	4
1.2	Įstaigos trumpas apibūdinimas	4
1.3	Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos	7
2	GRESIANTYS ĮVYKIAI	10
3.	PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS	12
3.1	Perspėjimo organizavimas	12
3.2	Veiksmų koordinavimas įvykių metu	15
4.	INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA	24
5.	ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ VAIKŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI	26
5.1.	Įstaigos darbuotojų ir vaikų evakavimo organizavimas	26
5.2.	Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka	29
5.3	Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės	30
5.4	Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams ir vaikams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas	31
6	GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS	32
7.	SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS.	32
8.	VEIKLOS TĖSTINUMO UŽTIKRINIMAS	32
9.	BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	33
10.	EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANO PRIEDAI	34-94
1 priedas	Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė	
2 priedas	Civilinės saugos sistemos pajėgų, savivaldybės ESK, ESOC, CS darbuotojų kontaktiniai duomenys	
3 priedas	Įstaigos atsakingų darbuotojų kontaktiniai duomenys	
4 priedas	Materialinių išteklių žinynas	
5 priedas	Veiksmų kilus gaisrui planas	
6 priedas	Evakavimo iš patalpų schemos	
7 priedas	Teritorijos ir evakavimo iš Įstaigos pastatų schema	
8 priedas	Perspėjimo apie įvykį (savivaldybėje, respublikoje) schema	
9 priedas	Perspėjimo apie įvykį (Įstaigoje) schema	
10 priedas	Keitimosi informacija apie įvykį schema	
11 priedas	Civilinės saugos signalai ir jų panaudojimo tvarkos aprašas	

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

12 priedas	Rekomendacijos kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai
13 priedas	Rekomendacijos kaip pasigaminti ir naudoti marlės-vatos ar vien marlės kaukę
14 priedas	Ekstremaliųjų įvykių kriterijai
15 priedas	Kolektyvinės apsaugos statinio planas su pažymėtomis patalpomis

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus Panerių lopšelis-darželis (toliau – Įstaiga) Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo Nr. XI-635 (Žin., 2009, Nr. 159-7207) 16 straipsnio 9 punktu, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriaus 2010-04-19 įsakymo Nr. 1-134 „Kriterijai ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą“ ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymo Nr. 1-70 (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2016 m. sausio 14 d. įsakymo Nr. 1-11 redakcija) nuostatomis.

Planas parengtas vadovaujantis Civilinės saugos sistemos valdymo ir veikimo teritoriniu ir veiklos diferencijavimo principais.

Atspausdinto Plano kopija saugoma Įstaigos administracijos patalpose (direktoriaus kabinete). Elektroninė Plano versija pateikiama savivaldybės administracijai.

Visi Įstaigoje dirbantys, o taip pat naujai priimti į darbą darbuotojai privalo susipažinti su šiuo Planu.

1.1. Plano tikslas

Padėti Įstaigos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui (toliau Įstaigos vadovui), grupių auklėtojams, pedagogams ir kitiems atsakingiems asmenims:

- organizuoti ir koordinuoti pasiruošimo ekstremaliesiems įvykiams ir ekstremaliosioms situacijoms darbus;
- tinkamai veikti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu siekiant užtikrinti vaikų, svečių, renginių dalyvių (toliau – Lankytojų) saugą;
- tinkamai vadovauti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimo ir šalinimo darbams.

1.2. Įstaigos trumpas apibūdinimas

Veiklos pobūdis: Pagrindinė veiklos rūšis: ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas.

Įstaigos darbuotojų skaičius: 25 darbuotojai.

Žmonių skaičius: vidutiniškai 50 vaikų

Darbo laikas: Bendras – 6.30-18.30

Kiti duomenys apie Įstaigą:

Įstaigos pavadinimas: Vilniaus Panerių lopšelis-darželis

Įstaigos adresas Juodšilių g. 10, LT-02245 Vilnius

Įmonės kodas: 190016546

Administracijos kontaktai pateikti priede Nr. 3**Duomenys apie Įstaigos pastatus.**

Eil. Nr.	Pastato paskirtis, vykdoma veikla	Statybinės konstrukcijos	Aukštų skaičius	Galimas darbuotojų ir lankytojų skaičius	Bendras plotas m ²	Rūsio patalpų plotas m ²
1.	Ikimokyklinio ugdymo ir priešmokyklinio ugdymo	Betonas, gelžbetonio blokai,	2	50	418,27	73,52

Įstaigos priešgaisrinė sauga.

Gaisro signalizacija nėra įrengta. Atsižvelgiant į priešgaisrinę saugos reikalavimus. Įstaigoje yra 5 gesintuvai.

Priešgaisrinę įrangą prižiūri Įmonės atsakingos už priešgaisrinę įrangą;

Evakavimo iš patalpų schemas vietos pateiktos **Plano priede Nr.6**. Veiksmų kilus gaisrui planas pateiktas **Plano priede Nr.5**.

Už gaisrinę saugą ir priešgaisrinių priemonių įgyvendinimą Įstaigoje atsakingas **Įmonės vadovas**.

Pavojingos vietos. Įstaigoje pavojingų vietų, kuriose galėtų įvykti ekstremalusis įvykis ir šis įvykis būtų savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos priežastimi - nėra.

Šalia esantys pavojingi objektai. Nėra

Įstaigos fizinė apsauga.

Pastatą saugo įstaigos sargai. **Panerių lopšelio-darželio tel. 852641241**

Kolektyviniai apsaugos statiniai.

Įstaigos pastatas yra įtrauktas į Vilniaus miesto savivaldybės kolektyvinės apsaugos pastatų sąrašus. Plačiau apsaugos organizavimas aprašytas **Plano 5 skyriuje**.

Turimos asmeninės apsaugos priemonės.

Įstaiga asmeninių apsaugos priemonių, kurias būtų galima panaudoti ekstremalių situacijų atvejais neturi.

Komunaliniai inžineriniai tinklai ir jų atjungimo vietos:

Elektros energiją tiekia: Elektros perdavimo paslaugą teikia UAB „Ignitis“. Elektros skydinė pirmame aukšte.

Geriamą vandenį požeminėmis trasomis tiekia: Vandens tiekimą vykdo UAB „Vilniaus vandenys“. Įvado atjungimas rūsyje.

Patalpos šildomas vietinis dujiniu katilu. Dujų atjungimas plovikloje.

IT sistemą prižiūri: Įmonės Pastatų priežiūros darbuotojas

Ryšiai: TELIA 1817

1.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos

Sąvokos:

Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sprogimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos sistemos parengtis – civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimas reaguoti į susidariusią ekstremaliąją situaciją.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalių situacijų komisija – iš valstybės politikų, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, profesinės karo tarnybos karių sudaroma nuolatinė komisija, koordinuojanti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, valdymą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras (toliau – **operacijų centras**) – iš valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, ūkio subjektų

darbuotojų sudaromas organas, vykdamas ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinantis ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą, organizuojantis ir koordinuojantis įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimą, padarinių šalinimą, gyventojų ir turto gelbėjimą.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – **operacijų vadovas**) – civilinės saugos sistemos subjekto valstybės tarnautojas, darbuotojas ar valstybės politikas, paskirtas vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Pavojingasis objektas – visa veiklos vykdytojo valdoma teritorija, įskaitant įprastą ir susijusią joje esančią infrastruktūrą ar vykdomą veiklą, kurios viename ar keliuose įrenginiuose yra pavojingųjų medžiagų.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir

apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus perdavimą gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams.

Radiacinė avarija – bet koks netikėtas įvykis, apimantis veiksmo klaidą, įrangos triktį arba kitą nesėkmę, kurios (galimi) padariniai negali būti ignoruojami radiacinės saugos požiūriu ir kurie gali sukelti galimą apšvitą arba nekontroliuojamos apšvitos sąlygas.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdančias juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Atsakingi darbuotojai – Įstaigos darbuotojai, atsakingi už civilinės saugos priemonių vykdymą pastatuose (perspėjimas, informacijos perdavimas, evakavimas, pirminiai gelbėjimo ir kiti neatidėliotini darbai numatyti Plane) įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų atvejais.

Santrumpos:

ESVP – ekstremaliųjų situacijų valdymo planas.

ESPPP – ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planas

GMPS – greitosios medicininės pagalbos stotis.

BPC – Bendrasis pagalbos centras.

PK – Policijos komisariatas.

PGT – Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.

ESK – Ekstremaliųjų situacijų komisija.

ESOC – Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

PAGD – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas.

APGV – Apskritis priešgaisrinė gelbėjimo valdyba

SKS – Situacijų koordinavimo skyrius.

VSC – Visuomenės sveikatos centras

GPIS – Gyventojų perspėjimo ir informavimo sistema

GDK grupė – gelbėjimo darbų koordinavimo grupė

2. GRESIANTYS ĮVYKIAI

„Gresiantys įvykiai“ –visi galimi pavojai, nustatyti atlikus Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė. Įstaigos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė pateikta **Plano priede Nr.1.**

ĮSTAIGOS GALIMŲ PAVOJŲ, KURIŲ RIZIKA ĮVERTINTA KAIP LABAI DIDELĖ AR DIDELĖ SĄRAŠAS:

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Labai didelis ir didelis rizikos lygis		
Gaisras	3	Labai didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	Didelis
Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	3	Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	Didelis
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	3	Didelis

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelę, didelę ar vidutinę riziką:**

1. Gaisras;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis;
6. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis;
7. Rastas sprogmuo;
8. Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis.

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Įstaigos **Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane.**

Šios priemonės:

- Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).
- Gerina Įstaigos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.
- Didina Įstaigos darbuotojų, vaikų saugumą gresiant ar įvykius įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelę ar didelę riziką:

1. Gaisras, sproginimas;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis.

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Įstaigos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

Pavojai, kuriems nustatyta **priimtina riziką**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

3. PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

3.1. PERSPĖJIMO ORGANIZAVIMAS

Šiame skyriuje aprašoma kaip vykdomas Įstaigos darbuotojų, vaikų, lankytojų perspėjimas apie gresiantį pavojų, įvykusį įvykį, ekstremalų įvykį ar susidariusią ekstremaliąją situaciją 2 atvejais:

1. Kai pavojus kyla už Įstaigos ribų (Sprendimas perspėti ir informuoti gyventojus priimamas Valstybės ar savivaldybės lygiu);

2. Kai pavojus kyla Įstaigoje (Sprendimą perspėti priima Įstaigos vadovas, kitas atsakingas asmuo arba Gelbėjimo darbų vadovas);

Įstaigoje už perspėjimo ir informavimo apie gresiantį ar įvykusį ekstremalų įvykį organizavimą ir koordinavimą yra atsakinga Įstaigos vadovas. Jam nesant atsakingas Ūkio dalies vedėjas.

Perspėjimo ir informavimo priemonės, naudojamos Įstaigoje:

- Priešgaisrinė signalizacija;
- žodžiu, siunčiant pasiuntinius (administracijos darbuotojus ar pedagoginį personalą, kuris tuo metu nedirba su vaikų grupėmis);
- internetu;
- telefonu (mobiliojo, fiksuotojo ryšio).

Darbuotojų ir vaikų perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalų įvykį, kai pavojus kyla Įstaigos patalpose ar teritorijoje:

Darbuotojas, pirmasis pastebėjęs įvykį, ekstremalų įvykį Įstaigos teritorijoje:

- Gaisro židinį;
- Sprogimą;
- Išsiliejusias pavojingas medžiagas;
- Pastato ar atskirų konstrukcijų griūtį;
- Daiktą, panašų į sprogmenį;
- Voką su neaiškios kilmės milteliais;
- Asmenį, grasinanti ginklu ar sprogmenimis;
- Nukentėjusius Įstaigos darbuotojus, auklėtinius ar lankytojus (su aiškiais apsinuodijimo, pavojingos ligos, ar kitais pažeidimo požymiais);

Nedelsiant apie tai praneša:

1. Bendrajam pagalbos centrui 112;

2. Esant būtinumui įjungia skambutį įvykus gaisrui, sprogimui, pastato konstrukcijų griūties atvejais;

3. Praneša Įstaigos vadovui arba jo pareigas vykdančiam asmeniui;

4. Praneša asmeniui, atsakingam už darbuotojų perspėjimą ir informavimą Įstaigoje;

Darbuotojas, atsakingas už perspėjimą ir informavimą Įstaigoje:

1. Informuoja Įstaigos vadovą (jei to nepadarė pirmas įvyki pastebėjęs darbuotojas);

2. Atsižvelgdamas į įvykio, ekstremalaus įvykio pobūdį nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemonės panaudoti Įstaigos darbuotojų ir vaikų perspėjimui ir informavimui, parengia informacinį pranešimą.

3. Duoda nurodymus administracijos, techniniams darbuotojams, pedagoginiams darbuotojams (kurie tuo metu yra laisvi) vykti į užsiėmimų vietas ir vykdyti Įstaigos darbuotojų, vaikų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

4. Renka informaciją apie įvykį, įvykio eigą, ją įvertina ir nuolat informuoja Įstaigos vadovą;

5. Kartu su Įstaigos vadovu ar su jo pareigas atliekančiu darbuotoju nusprendžia kokios apsaugos priemonės (priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio - evakavimas į saugią teritoriją ar kolektyvinės apsaugos vykdymas Įstaigoje) reikalingos Įstaigos darbuotojams, vaikams ir lankytojams;

6. Teikia informaciją į įvykio vietą atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui;

7. Vykdo Įstaigos darbuotojų, atsakingų už ekstremaliosios situacijos valdymą ir koordinavimą perspėjimą ir iškvietimą;

8. Vykdo kitų Įstaigos atsakingų darbuotojų perspėjimą ir iškvietimą (Įstaigos vadovo nurodymu).

Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu yra laisvi), gavę nurodymus ir informaciją apie įvykį ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Įstaigos darbuotojų ir vaikų perspėjimą ir informavimą žodžiu patys ar siunčiant pasiuntinius.

Darbuotojų ir vaikų perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalų įvykį, kai pavojus kyla Įstaigos patalpose ar teritorijoje schema pateikta **Plano priede Nr.9**.

Trys ilgi skambučiai „**Skelbiamas evakavimas**“.

Darbuotojai, išgirdę evakavimo signalą arba žodinį nurodymą evakuotis, baigia darbą ir vykdo vaikų ir lankytojų evakavimą.

Detaliau Įstaigos evakavimas ir apsaugos organizavimas aprašyti **Plano 5 skyriuje**.

Perspėjimas ir informavimas apie įvykį, ekstremalų įvykį, ekstremaliąją situaciją kai pavojus kyla už Įstaigos ribų:

Apie įvykį, ekstremalų įvykį ar susidariusią Valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, Įstaigos darbuotojai, vaikai ir lankytojai bus perspėti šiais būdais:

1. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodama įjungus centralizuoto ir vietinio valdymo sirenas.

2. Garsiniu signalu „Dėmesio visiems“ perduodama panaudojant policijos ir kitų spec. tarnybų automobilių sirenas.

3. Balsu skelbiama Civilinės saugos signalą perduodama per garsiakalbius ar masines informavimo priemones (informaciją apie įvykį).

4. Trumpąja (korinio transliavimo) žinute į mobiliuosius telefonus.

5. Telefonu, paskambinus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistui arba savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nariui.

6. Paskelbus žiniasklaidoje (tame tarpe ir savivaldybės internetiniame puslapyje)

Civilinės saugos garsiniai ir balsu skelbiami signalai, jų reikšmės ir panaudojimo tvarka pateikti **Plano priede Nr. 11.**

Mobilių telefonų nustatymo instrukcijos priimti korinio transliavimo žinutes, pateiktos tinklalapyje **www.vpgt.lt**

Įstaigos darbuotojų, vaikų ir lankytojų pirminiai veiksmai išgirdus signalą „Dėmesio visiems“ (sirenų gausmą):

1. Įstaigos darbuotojai saugiai baigia bet kokią veiklą ir pasilieka savo darbo vietose (grupėse, klasėse) laukti tolesnių nurodymų;

2. Įstaigos lankytojai pasilieka padaliniuose į kuriuos jie atvyko (pasilieka su Įstaigos darbuotojais, pas kuriuos jie atvyko), vykdo padalinių vadovų nurodymus.

3. Įstaigos darbuotojai ir vaikai, kurie civilinės saugos signalą „**Dėmesio visiems**“ išgirdo būdami Įstaigos teritorijoje - atvyksta į savo darbo ar kitos veiklos vietas (kabinetus, grupes).

4. Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu nedirba su vaikais) atvyksta į **aktų salę** ir laukia informacijos apie susidariusią padėtį ir nurodymų, dėl tolesnių veiksmų, gavimui.

5. Administracijos, techniniai darbuotojai, pedagoginiai darbuotojai (kurie tuo metu nedirba su vaikais), gavę nurodymus ir informaciją apie susidariusią ekstremaliąją situaciją ir rekomenduojamus veiksmus, vykdo Įstaigos darbuotojų ir vaikų perspėjimą ir informavimą žodžiu.

Įstaigos darbuotojo, atsakingo už perspėjimą ir informavimą veiksmai, išgirdus signalą „Dėmesio visiems“:

1. Išklauso (gauna) informaciją apie įvykį ir gresiantį pavojų bei rekomendacijas tolesniems veiksams:

- per Lietuvos nacionalinę radiją ir televiziją;
- specialiųjų tarnybų automobilinius garsiakalbius;
- iš Vilniaus m. savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų (telefonu, faksu, elektroniniu paštu).
- iš Vilniaus m. Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (jei bus aktyvuotas)

Vilniaus m. savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistų ir kitų savivaldybės Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede Nr. 2**.

2. Gautą informaciją apibendrina ir, atsižvelgdamas į ekstremalaus įvykio pobūdį parengia rekomendacijas darbuotojams, vaikams ir lankytojams, kaip išvengti ar patirti kuo mažiau žalos gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai (Tipinės rekomendacijos, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1-341, pateiktos **Plano priede Nr. 12**).

3. Gautą informaciją apie įvykį ir rekomendacijas perduoda Įstaigos vadovams.

4. Atsižvelgdamas į susidariusią ekstremaliają situaciją, nusprendžia kokias perspėjimo ir informavimo priemones panaudoti Įstaigos darbuotojų ir vaikų perspėjimui ir informavimui.

5. Duoda nurodymus Įstaigos darbuotojams (**atvykusiems į aktų salę**), vykdyti Įstaigos darbuotojų, vaikų ir lankytojų perspėjimą ir informavimą.

6. Esant būtinumui (Įstaigos vadovo nurodymų), nedarbo metu telefonu informuoja ar iškviečia Įstaigos atsakingus darbuotojus.

Įstaigos darbuotojų sąrašas pateiktas **Plano priede Nr. 3**.

Perspėjimo ir informavimo apie įvykį, ekstremalų įvykį, ekstremaliają situaciją kai pavojus kyla už Įstaigos ribų schema pateikta **Plano priede Nr.8**.

3.2 VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS ĮVYKIŲ METU.

Pasirengimo ekstremalioms situacijoms, gelbėjimo ir įvykių pasekmių likvidavimo darbams Įstaigoje vadovauja ir sprendimus priima **Įstaigos vadovas**.

Įstaigos vadovo veiksmai įvykių metu.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, Įstaigos vadovas:

1. Gavęs informaciją apie įvykį nusprendžia dėl:

- mokymo, administravimo darbų ir kitos veiklos Įstaigoje nutraukimo;
- darbuotojų ir vaikų perspėjimo informavimo ir apsaugos priemonių vykdymo;
- pirminių gelbėjimo ir avarijos likvidavimo darbų organizavimo;
- specialiųjų pajėgų ir tarnybų informavimo ir jų pasitelkimo;

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

– savivaldybės administracijos ir kitų atsakingų institucijų informavimo:

2. Duoda nurodymus, privalomus vykdyti Įstaigos darbuotojams:

- nedelsiant nutraukti bet kokią veiklą Įstaigoje (reikalui esant);
- gresiant cheminiam užterštumui - organizuoti skubų Įstaigoje esančių žmonių evakavimą, jų transporto priemonių pašalinimą iš teritorijos;
 - radiacinės avarijos atveju - neleisti žmonėms išeiti į lauką, evakuoti juos į laikinos priedangos patalpas, skubiai užsandarinant langus ir duris, organizuoti radioaktyvių dulkių nuplovimą;
 - gaisro atveju – vykdyti darbuotojų ir vaikų evakavimą, organizuoti pirminius gaisro gesinimo darbus;
 - uragano atveju - skubiai uždaryti langus ir duris, išjungti elektros energijos tiekimą, sutvirtinti silpnai sutvirtintus objekto statinius;
 - suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiems;
 - pavojingos užkrečiamos ligos atveju - skubiai hospitalizuoti sergančius žmones, organizuoti darbuotojų medicininį patikrinimą, priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio atlikti patalpų dezinfekciją.

3. Įstaigos vadovas visus veiksmus koordinuoja su atvykusiu **gelbėjimo darbų vadovu**, reikalui esant skiria atsakingą asmenį **dirbti gelbėjimo darbų organizavimo štabe**.

4. Kontroliuoja informaciją civilinės saugos sistemos pajėgoms ir valstybinės priežiūros institucijomis teikimą.

5. Organizuoja Įstaigos materialinių išteklių tikslinį panaudojimą. Materialinių išteklių žinynas pateiktas **Plano priede Nr.4**.

6. Kreipiasi pagalbos į Civilinės saugos sistemos pajėgas, jeigu nepakanka savų resursų gelbėjimo darbams atlikti.

7. Kai susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos mastas viršija Įstaigos darbuotojų galimybes, apie tai pranešama savivaldybės specialiosioms tarnyboms, savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams ir valstybinės priežiūros institucijoms.

8. Įstaigos vadovas susidariusio ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos atveju, materialinių išteklių telkimo klausimu bendradarbiauja ir koordinuoja savo veiksmus su:

- a. Savivaldybės administracijos direktoriumi, savivaldybės Ekstremalių situacijų komisija (jei ji yra sušaukta) ir Ekstremaliųjų situacijų operacijų centru (jeigu yra aktyvuotas);
- b. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;
- c. Apskritis priešgaisrine gelbėjimo valdyba (Gelbėjimo darbų vadovu);
- d. Apskritis vyriausioju policijos komisariatu (policijos komisariatu) ;

- e. Greitosios medicinos pagalbos stotimi;
- f. Visuomenės sveikatos centru;
- g. Radiacinės saugos centru (centro skyriumi);
- h. Miesto ir rajono avarinėmis tarnybomis.

Įvykus avarijai energetinėse ar komunalinėse sistemose, padariniai šalinami iškviečiant **komunalinių avarinių tarnybų specialistus**.

Ekstremaliųjų įvykių pasekmių šalinimui, pirminių gelbėjimo darbų organizavimui ir koordinavimui **Įstaigos vadovo sprendimu** gali būti sukviesta **Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė (GDVK grupė)**. Grupės darbuotojų funkcijos ir kontaktiniai tel. **pateikti plano priede Nr.3**.

GDVK grupė vadovo sprendimu, atsižvelgiant į ekstremalaus įvykio, ar ekstremaliosios situacijos pobūdį, dirbti grupėje gali būti pakviesti kiti Įstaigos atsakingi darbuotojai. Grupė darbo metu susirenka per 15 min., ne darbo metu per 1,5 valandos.

Įvykio, ekstremalaus įvykio Įstaigoje metu, kai į Įstaigą atvyksta Civilinės saugos sistemos pajėgos, visi veiksmai ir priimami sprendimai yra derinami su Gelbėjimo darbų vadovu.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė atlieka šias funkcijas:

1. pagal kompetenciją įgyvendina Įstaigos vadovo sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;
2. pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;
3. organizuoja Įstaigos darbuotojų ir vaikų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsisaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;
4. keičiasi informacija su savivaldybės civilinės saugos specialistais ir Civilinės saugos sistemos gelbėjimo darbų vadovu analizuodami, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;
5. organizuoja ir koordinuoja darbuotojų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, Įstaigos turto gelbėjimo metu;
6. organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, Įstaigos veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą;
7. koordinuoja Įstaigos darbuotojų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;

8. teikia Įstaigos vadovui pasiūlymus dėl reikiamų žmogiškųjų resursų, finansinių ir kitų materialinių išteklių racionalaus ir veiksmingo panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

9. savivaldybės administracijos nustatyta tvarka informuoja savivaldybės administracijos direktorių apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalų įvykį.

10. Registruoja gautą ir perduodamą informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį.

Pavojų (kurių rizikos lygis didelis arba labai didelis) likvidavimo, padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.

Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę (**Plano priedas Nr.1**), nustatyti galimi pavojai Įstaigai, kurių rizikos lygis yra didelis arba labai didelis:

1. Gaisras, sprogimas;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis.

Darbų organizavimas ir koordinavimas gaisro, sprogimo Įstaigoje atveju.

Pirminiai gaisro gesinimo ir gelbėjimo darbai vykdomi vadovaujantis Įstaigos veiksmų, kilus gaisrui planu **plano priedas Nr.5**.

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalų įvykį atvyksta į grupės darbo vieta.
- Organizuoja ir koordinuoja evakavimo, gaisro likvidavimo, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Apie įvykį praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (atsakingas: pirmas, pamatęs gaisrą arba atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);
- Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus ir lankytojus;
- Informuoja Įstaigos vadovą;
- Skubiai iš incidento vietos ir, esant būtinumui iš Įstaigos teritorijos, organizuoja evakavimą į susibūrimo vietą;
- Organizuoja pirmosios medicininės pagalbos suteikimą sužeistiesiems;
- Apie įvykį informuoja Vilniaus savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus;
- Esant būtinumui iškviečia elektros tinklų, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas;

– Esant būtinumui teikia informaciją incidento likvidavimo štabui apie gaisro aplinkybes (ar nėra degančiose patalpose žmonių, chemiškai ar sprogimui pavojingų medžiagų), konsultuoja gesinimo darbų vadovą apie degančio patalpų ypatumus, skiria į pagalbą darbuotojus gesinimui ir materialinių vertybių evakavimui.

– Esant būtinumui siunčia Įstaigos atstovą dirbti priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos gelbėjimo darbų organizavimo štabe.

Civilinės saugos sistemos pajėgos, atvykusios į įvykio vietą, vykdo teisės aktuose jiems numatytas funkcijas.

Apskritis priešgaisrinė gelbėjimo valdyba:

– koordinuoja gaisrų gesinimą, turto gelbėjimą, kitus gelbėjimo darbus;

– teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja atitinkamo lygio operacinį vadovavimą ir įvykio (incidento) likvidavimo štabo sudarymą;

– reaguodama į ekstremaliąją situaciją ar ekstremalių įvykių, palaiko ryšį su savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centru, į pagalbą telkia Apskritis priešgaisrinei gelbėjimo valdybai ir kitoms apskrities teritorijoje esančioms institucijoms pavaldžias civilinės saugos pajėgas, koordinuoja jų veiksmus;

– gesina gaisrą ir atlieka gelbėjimo darbus ekstremaliųjų įvykių vietose;

Apskritis vyriausiasis policijos komisariatas:

– organizuoja eismo reguliavimą gaisro teritorijoje;

– organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą.

– organizuoja, asmenų ir pareigūnų, nesusijusių su gelbėjimo darbais, patekimo į ekstremaliosios situacijos židinį ribojimą, prireikus įveda specialių leidimų sistemą;

– identifikuoja žuvusiuosius, apdoroja informaciją apie aukas bei organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos;

Greitosios medicinos pagalbos stotis:

– teikia pirmąją medicinos pagalbą;

– transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigą;

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių atveju.

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

– GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie artėjantį pavojingą stichinį arba katastrofinį meteorologinį reiškinį atvyksta į grupės darbo vieta;

– Informuoja darbuotojus apie rekomenduojamas ir numatomas apsaugos priemones.

(Tipinės rekomendacijos pateiktos **Plano priede Nr. 12**);

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

- Nurodo nutraukti visus iškrovimo darbus, sukviečia Įstaigos vadovų pasitarimą;
- Vykdo pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių darbus (nurodo uždaryti langus ir duris, išjungti nereikalingus elektros prietaisus, automobilių nelaikyti po medžiais ar šalia lengvų konstrukcijų, nesėdėti arti langų, sutvirtinti silpnai sutvirtintus statinius ir kt.);
- Koordinuoja pasirengimo pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Reikalui esant organizuoja apsaugą kolektyvinės apsaugos vietose;
- Apie pavojingų stichinių arba katastrofinių meteorologinių reiškinių sukeltus padarinius praneša Vilniaus savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistams;
- Organizuoja pirmos medicinos pagalbos suteikimą sužeistiesiems ir, esant būtinybei, iškviečia medikus.

Civilinės saugos sistemos pajėgos vykdo teisės aktuose numatytas funkcijas.**Apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba**

- vykdo gelbėjimo ir padarinių šalinimo darbus nukentėjusioje teritorijoje.

Apskrities vyriausiasis policijos komisariatas:

- teikia pagalbą gelbstint žmones ir turtą, imasi priemonių žmonių saugumui užtikrinti;
- organizuoja ekstremaliosios situacijos židinyje esančio valstybinio, visuomeninio ir privataus turto apsaugą;

Greitosios medicinos pagalbos stotis:

- teikia pirmąją medicinos pagalbą;
- transportuoja nukentėjusiuosius į gydymo įstaigą;

Darbų organizavimas ir koordinavimas pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkio ar epidemijos atveju.**Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:**

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkį Įstaigoje, atvyksta į grupės darbo vieta;
- Apie ypač pavojingos ligos atvejį Įstaigoje praneša Bendrajam pagalbos centrui 112 ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Vilniaus departamento Trakų skyriui;
- Sukviečia Įstaigos vadovaujančių darbuotojų pasitarimą (atsakingas: GDVKG vadovas);
- Skubiai hospitalizuoja sergančius žmones, vaikus (atsakingas: GDVKG vadovas);
- Organizuoja likusių Įstaigoje žmonių medicininį patikrinimą;
- Priklausomai nuo užkrečiamos ligos pobūdžio organizuoja patalpų dezinfekciją;

– Diegia kitas infekcijos kontrolės priemonės pagal Pasaulinės sveikatos organizacijos rekomendacijas;

Civilinės saugos sistemos pajėgos vykdo teisės aktuose numatytas funkcijas.

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Vilniaus departamentas:

– įvertina susidariusią ekstremaliąją situaciją, nustato pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei;
– priima sprendimą dėl privalomo profilaktinio aplinkos kenksmingumo pašalinimo ar privalomo aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos) užkrečiamųjų ligų židiniuose;

– sustabdo ar apriboja, Įstaigos veiklą, dėl kurios iškyla pavojus atsirasti ar išplisti pavojingoms ir ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms;

– vykdo užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą;

Vilniaus valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:

– organizuoja vandens, gyvūninių ir negyvūninių maisto produktų laboratorinių tyrimų atlikimą ir rizikos vertinimą.

Darbų organizavimas ir koordinavimas grasinimo įvykdyti teroro aktą (rastas sprogmuo, pavojinga medžiaga) atveju.

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

– GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalų įvykį atvyksta į grupės darbo vieta;

– Apie įvykį praneša Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (atsakingas: pirmas, gavęs informaciją apie grasinimą arba atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą);

– Informuoja Įstaigos vadovą;

– Skubiai iš incidento vietos ir, esant būtinumui, iš Įstaigos teritorijos, organizuoja žmonių evakavimą į susibūrimo vietą;

– Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus, lankytojus;

– Atvykus policijos pareigūnams, informuoja juos apie grasinimo (pavojaus) aplinkybes, konsultuoja policijos pareigūnus apie Įstaigos ypatumus, skiria į pagalbą darbuotojus materialinių vertybių evakavimui.

– Dirba incidento likvidavimo darbų organizavimo štabe.

– Apie įvykį informuoja savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus;

– Esant būtinumui organizuoja ir koordinuoja, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;

– Esant būtinumui iškviečia elektros tinklų, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas.

Policijos, Priešgaisrinė gelbėjimo tarnybos, Greitosios medicinos pagalbos pajėgos dirba pagal specialiųjų pajėgų veiksmų planą „Skydas“

Darbų organizavimas ir koordinavimas Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis.

Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo ir koordinavimo grupė:

- GDVK grupės nariai, gavę informaciją apie ekstremalių įvykių atvyksta į grupės darbo vieta;
- Vykdo radiacinės saugos centro rekomendacijas;
- Parengia ir patalpas kolektyviniai apsaugai nuo radiacijos;
- Esant būtinumui iš Įstaigos teritorijos, organizuoja žmonių evakavimą į kolektyvinės apsaugos pastatus;
- Perspėja ir informuoja Įstaigos darbuotojus, lankytojus;
- Informuoja savivaldybės administracijos civilinės saugos specialistus apie esamą padėtį;
- Esant būtinumui organizuoja ir koordinuoja, pasekmių šalinimo, gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus;
- Esant būtinumui iškviečia elektros tinklų, vandentiekio ir kitas avarines tarnybas.

Radiacinės saugos centras:

- teikia skubią specializuotą techninę konsultaciją ir pagalbą;
- nustato visų valstybės ir savivaldybių institucijų, atliekančių gelbėjimo, paieškos ir tvarkymo darbus, darbuotojams reikalavimus, kokių radiacinės saugos priemonių jie turi laikytis, kontroliuoja, kaip vykdomi šie reikalavimai;
- organizuoja ir atlieka radiologinius (dozimetrinius, spektrometrinius, paviršiaus taršos) tyrimus;
- vertina radiologinius (dozimetrinius, spektrometrinius, paviršiaus taršos) tyrimų rezultatus ir jų pagrindu teikia pasiūlymus dėl gyventojų, darbuotojų ir aplinkos apsaugos nuo žalingo jonizuojančiosios spinduliuotės poveikio, teikia išvadas, pasiūlymus ir nustato reikalavimus dėl jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir užterštų objektų tvarkymo;
- vykdo darbų užterštoje zonoje valstybinę radiacinės saugos kontrolę ir priežiūrą;
- kontroliuoja taršos šalinimo eigą ir kokybę;
- kontroliuoja, kad būtų vykdoma darbus atliekančių specialistų individualios apšvitos dozimetrinė ir jų asmeninės apsaugos bei techninių priemonių taršos radioaktyviosiomis medžiagomis kontrolė;
- išgabusus jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinius, įvertina dirbusių žmonių, naudotos įrangos ir aplinkos taršą radioaktyviosiomis medžiagomis;
- atlikus radioaktyviosios taršos matavimus, leidžia iš jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių buvimo vietos išnešti įrangą ar kitus daiktus, išvykti dezaktyvuotiems žmonėms;

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

- prireikus organizuoja apšvitintų žmonių siuntimą į atitinkamas asmens sveikatos priežiūros įstaigas;
- priima galutinį sprendimą, kuriuo konstatuoja, kad jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai ar užteršti objektai yra tinkamai sutvarkyti ir toliau taikyti radiacinės saugos priemonės netikslinga.

4. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Šiame skyriuje pateikiama informacijos perdavimo ir informacijos keitimosi tvarka apie įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar susidariusias ekstremaliąsias situacijas su:

- a. Bendrojo pagalbos centro pareigūnais (**112**);
- b. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistais;
- c. Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų Operacijų centro darbo grupėmis;
- d. Apskritis priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pareigūnais;
- e. Kitų civilinės saugos sistemos pajėgų ir suinteresuotų institucijų pareigūnais.

Už informacijos apie įvykius, ekstremalius įvykius ar susidariusias ekstremaliąsias situacijas perdavimą ir priėmimą Įstaigoje atsakinga už civilinę saugą:

Asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą valdo informaciją apie įvykusį ekstremalų įvykį Įstaigoje (kaupia, registruoja, apibendrina, pateikia atsakingoms institucijoms, Įstaigos vadovui) **gresiant įvykiui, įvykio metu, reaguojant į įvykį ir šalinant įvykio pasekmes.**

Informacija apie ekstremalų įvykį Įstaigos teritorijoje savivaldybės administracijai perduodama kai prognozuojama, kad įvykis gali pasiekti, įvykis pasiekia arba viršija Vyriausybės patvirtintus ekstremalaus įvykio kriterijus. Kriterijai pateikti **Plano priede Nr. 14** (Žin., 2006, Nr. 29-1004; 2011, Nr. 107-5059).

Informaciją apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją Savivaldybės administracijoje priima ir perduoda asmuo, atsakingas už informacijos perdavimą ir priėmimą. Plano priedas Nr. 2.

Asmuo, atsakingas už informacijos perdavimą ir priėmimą:

Pirminę informaciją apie įvykį Įstaigoje nedelsiant **telefonu** pateikia:

– Bendrajam pagalbos centrui, telefonu **112** (jei to nepadarė pirmas įvykį pastebėjęs asmuo).

– Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistui;

Apibendrintą informaciją apie įvykį telefonu, faksu ar elektroniniu paštu pateikia:

– Savivaldybės administracijos Civilinės saugos specialistui;

– Apskritis priešgaisrinei gelbėjimo valdybos Civilinės saugos skyriui (Jiems pareikalavus).

– Kitiems Civilinės saugos sistemos subjektams (jiems pareikalavus):

– Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijai;

– Savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui;

– Radiacinės saugos centrui;

– Visuomenės sveikatos centrui;

– Aplinkos apsaugos agentūrai;

– Kiti CSS subjektai.

Atsakingų institucijų ir pareigūnų, kuriems perduodama ir su kuriais keičiamasi informacija, kontaktiniai duomenys pateikti **Plano priede Nr. 2.**

Pateikiami šie duomenys:

– trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė),

– priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;

– esami ir galimi pavojai Įstaigos darbuotojų, vaikų ir lankytojų gyvybei ar sveikatai, esami ir galimi pavojai Įstaigos turtui ir aplinkai.

– Įstaigoje vykdomos darbuotojų ir vaikų apsaugos priemonės, reikalingi materialiniai resursai, iškilusios problemos.

Informacijos keitimosi schema pateikta **Plano priede Nr.10.**

5. ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ, VAIKŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI

5.1. Įstaigos darbuotojų, vaikų ir lankytojų evakavimo organizavimas.

Skubus Įstaigos evakavimo organizavimas Įstaigos vadovo ar Gelbėjimo darbų vadovo sprendimu.

Skubus Įstaigos darbuotojų ir vaikų evakavimas iš Įstaigos pastatų vykdomas vadovaujantis **Veiksmų, kilus gaisrui planu** ir evakavimo iš patalpų schemomis.

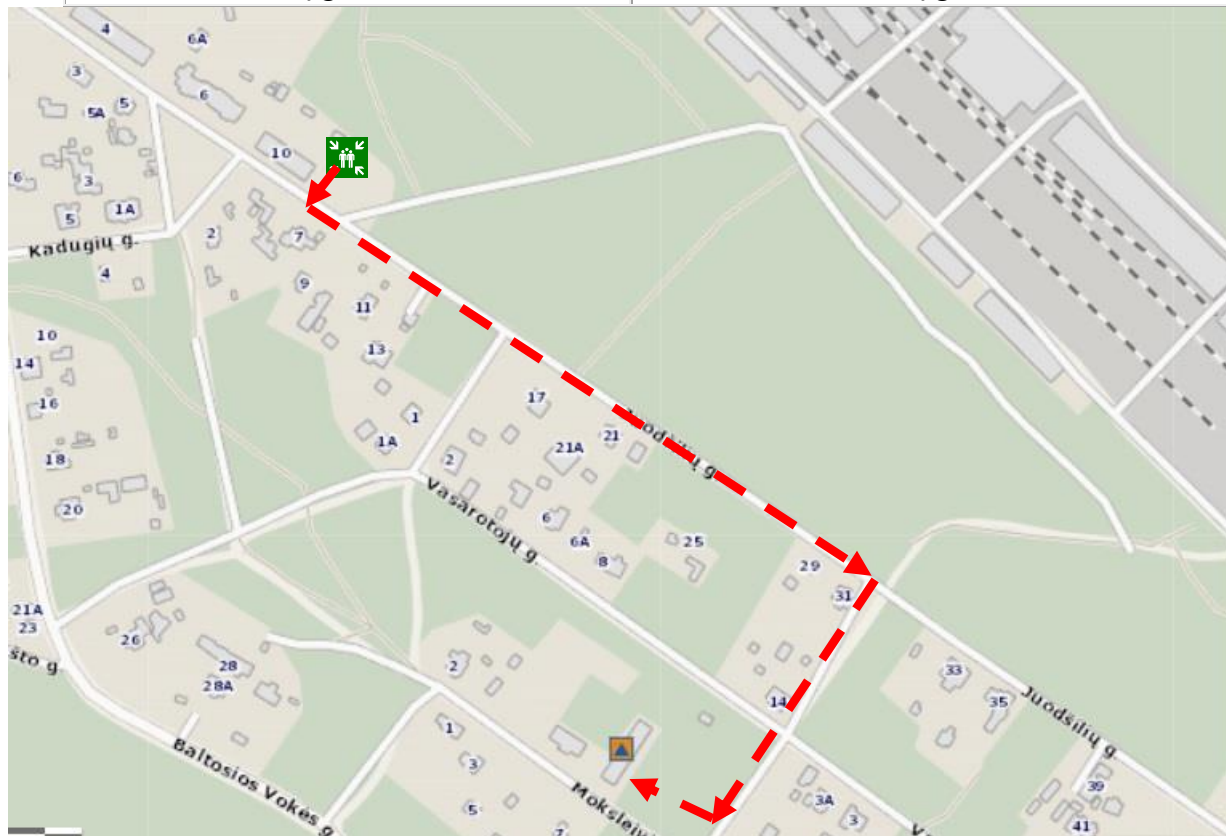
Veiksmų, kilus gaisrui planas ir evakavimo iš patalpų schemos pateiktos **Plano prieduose Nr. 5, 6.**

Skubus Įstaigos darbuotojų, vaikų ir lankytojų evakavimas iš Įstaigos pastatų vykdomas į darbuotojų susibūrimo vietą - esančią šiaurinėje teritorijos pusėje. Susibūrimo vieta pateikta **Plano priede Nr.7**

Esant nepalankios oro sąlygoms vaikų evakavimas vykdomas į:

Vilniaus Panerių lopšelis-darželis
Juodšilių g. 10, Vilnius

Vilniaus Trakų Vokės gimnazijos filialas
Moksleivių g. 4 Vilnius

Įstaigos vadovo, jo įgalioto asmens ar Gelbėjimo darbų vadovo sprendimas vykdyti darbuotojų ir vaikų evakavimą iš Įstaigos pastatų perduodamas **Plano 3.2 skyriuje** aprašyta tvarka.

Darbuotojai ir vaikai, išgirdę žodinių nurodymą „**Skelbiamas skubus evakavimas**“:

- saugiai baigia bet kokią veiklą (uždaro langus, išjungia elektros prietaisus, uždaro, bet neužrakina duris, pasiima būtiniausias asmeninius daiktus, grupės vaikų sąrašus);
- instruktuoja vaikus apie elgesį evakavimo maršrutuose;
- evakavimo iš pastato planuose nustatytais maršrutais išeina iš pastatų;
- grupių auklėtojai ar auklėtojų padėjėjos iš grupės išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno vaiko;
- vadovai iš kabinetų, techninių patalpų išeina paskutiniai, įsitikinę, kad patalpose nelieka nei vieno darbuotojo ar lankytojo);
- į susibūrimo vietą visi vyksta saugiu maršrutu.
- susibūrimo vietoje pagal sąrašą sutikrina auklėtinius ar pavaldžius darbuotojus;
- apie sutikrinimo rezultatus informuoja Įstaigos vadovą (Įstaigos direktorę ar pavaduotoją ugdymui) arba atvykusį Gelbėjimo darbų vadovą;
- vykdo kitus Įstaigos vadovų ar Gelbėjimo darbų vadovo nurodymus.

Skubus Įstaigos darbuotojų ir vaikų evakavimas iš pastato į **susibūrimo vietas** vykdomas:

- Gaisro ar sprogimo pastatuose atveju;
- Nustačius ar įtarus, kad patalpose pasklido pavojingos nuodingos medžiagos;
- Įstaigos teritorijoje aptikus radiacijos šaltinį;
- Gavus pranešimą apie teroristinio išpuolio grėsmę;
- Įvykus teroristiniam išpuoliui (įkaitų paėmimui);
- Sugriuvus pastatams ar atskiroms pastato konstrukcijoms;
- Radus sprogmenį Įstaigos patalpose ar Įstaigos teritorijoje.

Įstaigos vadovas, įvertinęs situaciją ir nusprendęs vykdyti darbuotojų ir vaikų evakavimą iš pastatų ar teritorijos, kurioje kyla pavojus Įstaigos darbuotojams, vaikams ir lankytojams, vykdo perspėjimą ir informavimą apie vykdomą evakavimą iš patalpų ar pavojingos teritorijos pagal **Plano priede Nr. 9 pateiktą schemą ir vadovaudamasis veiksmy, kilus gaisrui planu Plano priedas Nr. 5**

Darbuotojų ir vaikų evakavimo srautus koridoriuose, laiptinėse, rūbinėse koordinuoja pedagoginis personalas, kuris paskelbus evakavimą nedirba su vaikų grupėmis. Šio personalo veiksams vadovauja ir paskirsto užduotis **Įstaigos vadovas**.

Patalpų parengimą evakavimui (įvadinių sklendžių užsikimą, elektros energijos, šilumos tiekimo išjungimą) organizuoja **Pavaduotojas ūkio reikalams**.

Už Įstaigos materialinių vertybių ir svarbių duomenų išsaugojimą paskelbus evakavimą atsakingi darbuotojai, kurie kasdieninėje veikloje disponuoja duomenimis ir materialinėmis vertybėmis. Esant galimybei materialinės vertybės ir svarbūs duomenys (kompiuterinės laikmenos ar dokumentų bylos išnešamos į saugią vietą.

Materialinių vertybių ir duomenų apsaugos darbus koordinuoja **Pavduotojas ūkio reikalams**.

Evakavimo susibūrimo vietoje organizuojama evakuotų darbuotojų ir vaikų registracija. Darbuotojų registracijos sąrašus parengia ir užpildo **Paskirta auklėtoja atsakinga už civilinę saugą**. Vaikų registracijos sąrašus užpildo **grupių auklėtojai**.

Registracijos duomenys pateikiami darbuotojui, atsakingam už informacijos priėmimą ir perdavimą arba atvykusiam Gelbėjimo darbų vadovui.

Apie įvykį **informuojami vaikų tėveliai ir globėjai** (atsakingi grupių auklėtojai).

Įstaigos darbuotojų ir vaikų evakavimo organizavimas Savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.

Gyventojų evakavimas savivaldybėje organizuojamas atsižvelgiant į tai, kokio lygio ekstremali situacija susiklostė atitinkamoje teritorijoje. Savivaldybės Gyventojų evakavimo ir priėmimo komisija organizuoja gyventojų evakavimą, priėmimą, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų: gyventojų aprūpinimas maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kitų, suteikimą. Kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės į kitą, gyventojų evakavimą organizuoja savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, Komisija, o gyventojų priėmimą, laikinųjų gyvenamųjų patalpų ir būtinausių paslaugų jiems suteikimą - savivaldybės, į kurią evakuojami gyventojai, Komisija.

Gyventojų evakavimui organizuoti savivaldybėje numatyti gyventojų surinkimo, tarpiniai ir priėmimo punktai. Jų struktūra ir įkūrimo vietos numatytos savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Gyventojų surinkimo punktų paskirtis – surinkti gyventojus ir organizuoti evakavimą.

Gyventojų priėmimo punktų paskirtis – pasitikti atvykstančius gyventojus, suskirstyti juos į grupes ir palydėti iki jiems laikinai suteiktų gyvenamųjų patalpų.

Atsižvelgdamas į ekstremaliosios situacijos sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, galimą ekstremalios situacijos plitimo kryptį, savivaldybės administracijos direktorius, pasirenka gyventojų evakavimo maršrutą ir nustato, per kuriuos gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus bus vykdomas gyventojų evakavimas.

Įstaigos evakavimas administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdoma, jei:

– Įstaigos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas nuodingomis medžiagomis avarijos pavojingame objekte, ar avarijos transportuojant pavojingus krovinius atveju;

– Įstaigos teritorijai grėstų pavojingo lygio užterštumas radioaktyviomis medžiagomis branduolinės avarijos branduoliniuose objektuose atveju;

– Aptikus galingą sprogmenį šalia Įstaigos.

Priklausomai nuo ekstremaliosios situacijos pobūdžio, Įstaigos evakavimą administracijos direktoriaus sprendimu būtų vykdoma pėsčiomis ar savivaldybės administracijos pateiktu transportu.

Įstaigos vadovui tikslus evakavimo maršrutas, kryptis ir laikina apgyvendinimo vieta bus nurodyta savivaldybės administracijos direktoriaus sprendime vykdyti evakavimą.

Įstaigos vadovas, gavęs (sužinojęs iš masinių informacijos priemonių) apie Kauno administracijos direktoriaus sprendimą vykdyti evakavimą iš Įstaigos teritorijos, atsižvelgdama į šio Plano nuostatas ir į esamą padėtį, nurodo:

1. Stabdyti bet kokią Įstaigos veiklą.
2. Parengti Įstaigos pastatus ir teritoriją evakavimui (atjungti elektros, šilumos energijos, vandens, dujų tiekimą, imtis priemonių teritorijos pastatų, patalpų saugumo užtikrinimui).
3. Organizuoti svarbių dokumentų ir materialinių vertybių evakavimą.
4. Evakuotis į susibūrimo vietą ir atlikti darbuotojų ir vaikų registraciją.
5. Maršrutą ir savivaldybės gyventojų surinkimo punktą į kurį bus vykdomas evakavimas;
6. Kaip, koku transportu bus vykdomas evakavimas (pėsčiomis, savivaldybės administracijos pateiktu transportu);
7. Asmenis, atsakingus **už saugų vaikų evakavimą iš pastatų ir evakavimo maršrutuose**.
8. Asmenis, atsakingus už laikinoje apgyvendinimo vietoje vykdoma vaikų registraciją.

Įstaigos parengimo evakavimui ir darbuotojų evakavimo darbus organizuoja ir koordinuoja (nustato reikalingą personalą, telkia materialinius išteklius, renka ir perduoda informaciją) Įstaigos Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė.

5.2. Aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis organizavimo tvarka

Didelių pramoninių avarių ar kitų nelaimių atvejais žmonėms apsaugoti yra naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo radioaktyviųjų ar cheminių medžiagų, kad jos nepatektų į kvėpavimo takus ir ant odos.

Asmeninės apsaugos priemonės kaupiamos Įstaigoje jas įsigyjant savo lėšomis, saugant ir išduodant darbuotojams Įstaigos vadovo nurodymu.

Asmeninių apsaugos priemonių, kurios būtų naudojamos darbuotojų apsaugai ekstremaliųjų situacijų metu, Įstaiga neturi.

Asmeninių apsaugos priemonių įsigijimas planuojamas Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Už šių priemonių įsigijimą atsakingas **Įstaigos vadovas**.

Už asmeninių apsaugos priemonių įsigijimo, išdavimo organizavimą gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai atsakingas **Įstaigos vadovas**.

Rekomendacijos kaip pasigaminti ir naudoti marlės-vatos ar vien marlės kaukę pateiktos **Plano priede Nr. 14**.

5.3. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės

Įstaigos patalpos yra numatomos Vilniaus m. savivaldybės panaudoti kaip **kolektyvinės apsaugos patalpas** ekstremaliųjų situacijų atvejais. Kolektyvinės apsaugos patalpų paskirtis nurodyta **Plano priede Nr. 15**.

Įstaigos darbuotojų ir vaikų apsauga **kolektyvinės apsaugos vietoje** vykdoma:

- Esant uragano pavojui;
- Esant radiacinės taršos grėsmei (vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Vilniaus m. savivaldybės administracijos, Radiacinės saugos centro specialistų rekomendacijomis);
- Esant kitoms grėsmėms (vadovaujanti civilinės saugos sistemos atsakingų institucijų rekomendacijomis);
- Esant kitoms grėsmėms **Įstaigos vadovo arba Vilniaus savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu**.

Patalpas parengti ir naudoti darbuotojų ir vaikų apsaugai, nurodo **Įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo**. Kolektyviniai darbuotojų ir vaikų apsaugai numatoma panaudoti sporto ir aktų sales.

Už patalpų sandarinimui reikalingų medžiagų pateikimą, sandarinimo darbų organizavimą ir koordinavimą **atsakingas Pavaduotojas ūkio reikalams**.

Patalpų sandarinimo darbus vykdo įstaigos darbuotojai.

Darbuotojai ir vaikai, gavę nurodymą slėptis, saugiai baigia bet kokią veiklą ir vyksta į nurodytą kolektyvinės apsaugos vietą ir vykdo Įstaigos vadovo nurodymus.

Darbuotojų ir vaikų, atvykusių į kolektyvinės apsaugos vietą, priėmimą, laikiną apsaugą, medicinos ir kitos pagalbos teikimą organizuoja ir koordinuoja **Įstaigos Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės nariai**.

Dėl ilgalaikio Įstaigos darbuotojų ir vaikų apsaugos organizavimo ir tolesnių veiksmų, **Įstaigos vadovas** kreipiasi į savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatorių ar į miesto savivaldybės administracijos **Civilinės saugos specialistus**. (Kontaktai pateikti **2 Plano priede**).

5.4. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, vaikams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas.

Įstaigos darbuotojams keliami reikalavimai, kad kasdieniniame darbo režime ar susidariusių įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliosios situacijos atveju sugebėtų ir būtų pasirengę suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems bendradarbiams.

Įstaigoje yra 4 vaistinėlės. Už pirmos pagalbos suteikimą atsakingi Pedagoginis personalas kuris turi pirmos pagalbos teikimo pažymėjimus.

Esant rimtesniam sužeidimui kviečiami medikai bendruoju pagalbos telefonu 112

6. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ ĮVYKIŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

Vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. 1-134 (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2014 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. 1-37 redakcija) patvirtintais kriterijais ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, Įstaiga nesudaro Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro, organizuojantį ir koordinuojantį ekstremaliųjų situacijų valdymą ir užtikrinantį ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą bei nesteigia avarių likvidavimo darbus atliekančių padalinių, todėl šio Plano skyriaus nerengia.

7. SAVIVALDYBĖS EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANE NURODYTŲ UŽDUOČIŲ VYKDYMO ORGANIZAVIMAS.

Vilniaus savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane Įstaigai užduočių nėra numatyta.

8. VEIKLOS TĖSTINUMO UŽTIKRINIMAS

Veiklos atnaujinimas. Pasibaigus ekstremaliajai situacijai, Įstaigos veiklos atnaujinimui būtina:

1. Atlikti teritorijos ir patalpų švarinimo darbus;
2. Pakeisti pažeistus įrengimus, įrenginius, talpas, vamzdinius, armatūrą ir suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas;
3. Atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus;
4. Gauti valstybinės priežiūros institucijų leidimą atnaujinti Įstaigos veiklą;
5. Informuoti valstybinės priežiūros institucijas apie veiklos atnaujinimą.

Ekstremaliųjų situacijų atvejais, aprūpinimą vandeniu, elektros energija, gamtinėmis ir suskystintomis dujomis organizuoja ir koordinuoja Savivaldybės administracija.

Įstaigoje ekstremaliųjų situacijų padarinių šalinimo darbus koordinuoja ir organizuoja **Įstaigos gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė.**

Sanitarinio švarinimo organizavimas. Cheminio ar radiacinio Įstaigos teritorijos užterštumo atvejais, žmonių sanitarinis švarinimas atliekamas (taršos pašalinimas nuo kūno, perrengimas švariais drabužiais) **Įstaigos buitinėse patalpose.**

Sanitarinio švarinimo materialinį techninį aprūpinimą organizuoja Įstaigos GDVK grupės vadovas.

Nesant galimybei sanitarinį švarinimą organizuoti Įstaigos teritorijoje, sanitarinis švarinimas atliekamas Savivaldybės administracijos direktoriaus numatytose vietose, esant reikalui gali būti panaudoti ir mobilūs dezaktyvavimo punktai.

Nukentėjusių darbuotojų ir vaikų sanitarinį švarinimą organizuoja gydymo Įstaiga, į kurią gabenamas nukentėjęs darbuotojas ar lankytojas.

Aplinkos atstatymo priemonės. Priklausomai nuo ekstremalaus įvykio pobūdžio parenkamos reikalingos aplinkos atstatymo priemonės, kurių tinkamumą ir tikslingumą apsprendžia Įstaigos vadovas, esant reikalui, konsultuodamasis su atitinkamos srities specialistais.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Patvirtinto ir atnaujinto plano kopija ir (ar) skaitmeninė jo versija siunčiama Kauno m. savivaldybės administracijos direktoriui ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo plano patvirtinimo ar atnaujinimo.

Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas, atsižvelgiant į Įstaigos saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą), **bet ne rečiau kaip kartą per metus.**

**VILNIAUS PANERIŲ LOPŠELIS-
DARŽELIS**

**EKSTREMALIŲJŲ
SITUACIJŲ VALDYMO
PLANO**

PRIEDAI

**VILNIAUS PANERIŲ LOPŠELIS-
DARŽELIS**

**GALIMŲ PAVOJŲ IR
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS
ANALIZĖ**

**JUODŠILIŲ G. 10
VILNIUS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS**1.1. Rizikos analizės tikslas**

Vilniaus Panerių lopšelis-darželis (toliau – Įstaiga), galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis (toliau – Rekomendacijos), patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – nustatyti galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

1.2. Rizikos analizės etapai

Rizikos analizė buvo atlikta šiais etapais:

1. Nustatyti galimi pavojai.
2. Atliktas rizikos vertinimas.
3. Nustatytas rizikos lygis ir jos priimtumas (priimtina ar nepriimtina).

Buvo taikyti praktikoje naudojami kiekybiniai ir kokybiniai rizikos vertinimo metodai ir kriterijai.

Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, bus naudojami:

1. Rengiant Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių planą.
2. Rengiant Įstaigos Ekstremaliųjų situacijų valdymo planą.

1.2. Pagrindinės sąvokos

Rekomendacijose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė - tai procedūrų sistema, skirta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos šaltinių nustatymui bei įvertinimui.

Galimas pavojus - objektas ar reiškinys, esant tam tikroms aplinkybėms galintis kelti grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizika - tikimybė įvykio, galinčio įvykti per tam tikrą laiko tarpą, ir turėti nepageidaujamų pasekmių gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Rizikos lygis - tai santykinė rizikos lygio išraiška, nustatyta rizikos vertintojų bendra nuomone, kuri parodo, kiek vienas rizikos šaltinis pavojingesnis kitų atžvilgiu.

Priimtina rizika - rizikos lygis, dėl kurio nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo.

Labai didelė ar didelė rizika - rizikos lygis, dėl kurio reikėtų atkreipti dėmesį ir sustiprinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms bei numatyti prevencines priemones joms išvengti.

II. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

Galimi pavojai nustatyti remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24d. nutarimo Nr. 988 redakcija).

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė Įstaigos darbuotojų, vaikų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Pirmiausia nustatyti visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje:

1. Dėl geografinės padėties.
2. Dėl atliekamų technologinių procesų ar gedimų.
3. Dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys).
4. Dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).

Toliau nustatyti pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų, bet turėti padarinių (poveikį) darbuotojų ar vaikų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, Įstaigos veiklos tęstinumui.

Nustatyti galimi pavojai surašyti į 1 lentelę, nurodyta jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, pateiktos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) užpildytos 8 lentelės 1 ir 2 skiltys.

NUSTATYTŲ GALIMŲ PAVOJŲ APIBŪDINIMAS

1 lentelė

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
Pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje			
1.	Gaisras	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
2.	Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Žmogaus veikla
3.	Grasvinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Žmogaus veikla
4.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Įstaigos pastatai, darbuotojų gyvenamosios vietos	Gamtinės kilmės
5.	Įstaigos pastatų ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Įstaigos pastatai	Žmogaus veikla, techninis įvykis
Pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų			
6.	Labai smarkus vėjas, uraganas, škvalas	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės
7.	Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
8.	Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Įstaigos pastatai,	Transportuojant pavojingą krovinį
9.	Rastas sprogmuo	Įstaigos ar šalia esanti teritorija	Pasaulinių karų liekanos
10.	Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Įstaigos pastatai	Techninio pobūdžio avarija elektros tinkluose
11.	Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Įstaigos pastatai	Techninio pobūdžio avarija komunaliniuose tinkluose
12.	Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Įstaigos pastatai, Įstaigos teritorija	Techninio pobūdžio avarija

III. RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal Rekomendacijose pateiktus galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 8 lentelės 3 skiltį.

GALIMO PAVOJAUS TIKIMYBĖS (T) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

2 lentelė

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

Nustatius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) Įstaigos:

1. Darbuotojų, vaikų gyvybei ir sveikatai (P1).
2. Turtui ir aplinkai (P2).
3. Veiklos tęstinumui (P3).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinių darbuotojų, vaikų skaičius. Šie duomenys įrašomi į 3 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi ir 4 bei 5 lentelėse aprašomi:

1. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai.
2. Galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

Įvertinami ir 6 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) Įstaigos veiklos tęstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

**GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) DARBUOTOJŲ GYVYBEI IR
SVEIKATAI (P1)**

3 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti darbuotojų ir vaikų skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinių darbuotojų ir vaikų)
Pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje	
Gaisras	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar vaikų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar vaikų evakuota
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar vaikų evakuota
Grasėjimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar vaikų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar vaikų evakuota
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar vaikų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar vaikų evakuota
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar vaikų evakuota
Pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų	
Labai smarkus vėjas, uraganas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar vaikų evakuoti nereikia
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar vaikų evakuoti nereikia
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar vaikų evakuota
Rastas sprogmuo	Sužaloti 1–5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar vaikų evakuota
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar vaikų evakuoti nereikia
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar vaikų evakuoti nereikia
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Laikinas pavojingoje zonoje esančių įstaigos veiklos apribojimas arba nutraukimas

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) TURTUI (P2)

4 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) turtui	Numatomi nuostoliai
Pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje		
Gaisras	Sugriautos pastato konstrukcijos, aplietos patalpos, sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Sugadintas inventorių likviduojant teroro akto pasekmes	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Grasėjimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Sugadintas inventorių vykdant sprogmens, pavojingos medžiagos paiešką	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sugadintas inventorių atliekant patalpų dezinfekciją	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų		
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sugriautos pastato konstrukcijos sunaikintas, sugadintas inventorių	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Sugadintas inventorių atliekant patalpų valymą	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Rastas sprogmuo	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Sugadintas inventorių	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Poveikio turtui nėra	Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	laikinas veiklos nutrūkimas, apribojimas, turto praradimas arba sugadinimas	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) APLINKAI (P2)

5 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
1	2	3	4	5	6
Pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje					
Gaisras	Nežymi	Nėra	Nėra	Nežymus	Įstaigai – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų					
Labai smarkus vėjas, uraganas	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Nėra	Nėra	Nėra	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Taip	Nėra	Nežymus	Augalijos sužalojimas, sunaikinimas	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Rastas sprogmuo	Nėra	Nėra	Nėra	Nežymi	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nėra	Nežymus	Nežymi	Nežymi	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Nėra	Nėra	Nėra	Nėra	Įstaigai mažiau nei 5 proc. turto vertės
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Taip	Taip	Taip	Taip	Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės

GALIMŲ PAVOJŲ PADARINIAI (POVEIKIS) VEIKLOS TĖSTINUMUI (P3)

6 lentelė

Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3
Pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje		
Gaisras	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų		
Labai smarkus vėjas, uraganas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų
Rastas sprogmuo	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	Sutrikdomas pedagoginės administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma iki 6 val.

EKSTREMALIŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	Nutraukiamas pedagoginės, administracinis, ūkinės veiklos darbas	Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų
--	--	---

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 8 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 4 ir 5 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

GALIMŲ PADARINIŲ (POVEIKIO) (P) ĮVERTINIMO KRITERIJAI

7 lentelė

Galimų padarinių (poveikio) gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ar vaikų evakuoti nereikia	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) iki 50 darbuotojų ar vaikų evakuota	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojai ar vaikai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ar vaikų, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ar vaikų evakuota	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ar vaikų ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ar vaikų sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ar vaikų evakuota	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų ar vaikų ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų ar vaikų, ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų ar vaikų evakuota	katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Įstaigai – mažiau nei 5 proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Įstaigai – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2
Įstaigai – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Įstaigai – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Įstaigai – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5

7 lentelė (tęsinys)

EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO PLANAS

Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

GALIMŲ PAVOJŲ RIZIKOS ĮVERTINIMAS

8 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio (R) nustatymas			Bendras rizikos lygis (R) $R=R1+R2+R3$
		Galimi padariniai (poveikis) gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos gyvybei ir sveikatai lygis (R1) $R1=TxP1$	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) $R2=TxP2$	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) $R3=TxP3$	
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Pavojai, kurie gali kilti Įstaigoje								
Gaisras	3	3	4	5	9 didelė	12 didelė	15 labai didelė	36 labai didelė
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	1	2	1	3	2 priimtina	1 priimtina	3 priimtina	6 priimtina
Grasėjimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	3	3	1	2	9 didelė	3 priimtina	6 vidutinė	18 didelė

Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	3	1	2	9 didelė	3 priimtina	6 vidutinė	18 didelė
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	2	2	2	2 priimtina	2 priimtina	2 priimtina	6 priimtina
Pavojai, kurie gali kilti už Įstaigos ribų								
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	1	2	3	3 vidutinė	6 vidutinė	9 didelė	18 didelė
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	4	2	1	2	8 vidutinė	4 vidutinė	8 vidutinė	20 vidutinė
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis	2	2	1	3	6 vidutinė	3 vidutinė	6 vidutinė	15 vidutinė
Rastas sprogmuo	3	1	1	2	3 priimtina	3 priimtina	6 vidutinė	12 vidutinė
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 priimtina	2 priimtina	2 priimtina	6 priimtina
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	1	1	1	2 priimtina	2 priimtina	2 priimtina	6 priimtina
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	3	1	2	4	3 priimtina	6 vidutinė	12 didelė	21 didelė

IV. RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuotas pagal formulę $R=TxP$ (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis)). Gautos reikšmės įrašytos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

1. Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir vaikų gyvybei ir sveikatai lygis (R1).
2. Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2).
3. Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3).

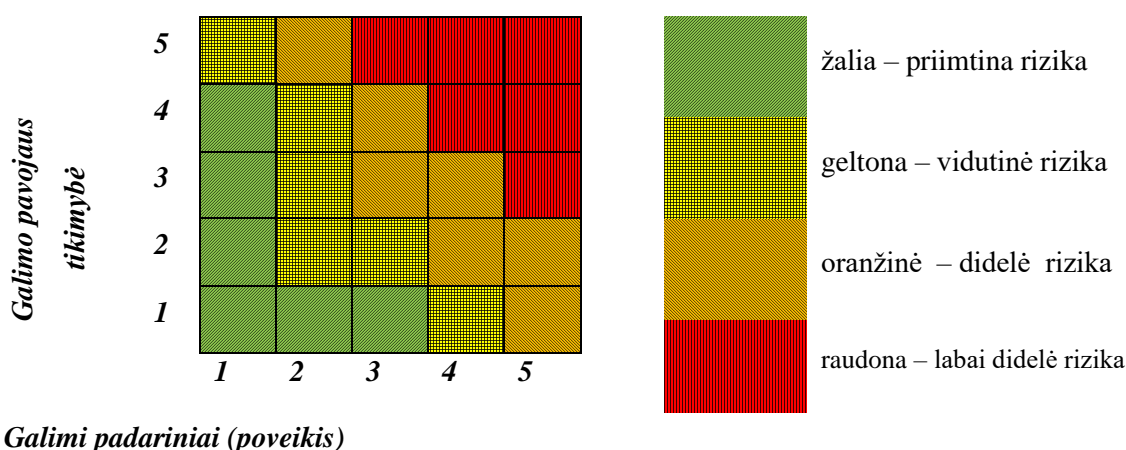
Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatytas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašytas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis.

8 lentelės 10 skiltyje įrašytas bendras rizikos lygis, kuris gautas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys panaudoti sudarant Įstaigos galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį. (10 lentelė) Galimais pavojais prioriteto tvarka laikomi:

1. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės.
2. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį).
3. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės.
4. Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

RIZIKOS LYGIO (R) NUSTATYMAS

9 lentelė.

GALIMŲ PAVOJŲ SĄRAŠAS PRIORITETO TVARKA PAGAL JŲ RIZIKOS LYGĮ

10 lentelė

Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Bendras rizikos lygis (R)
Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės		
Gaisras	3	Labai didelis
Labai smarkus vėjas, uraganas	3	Didelis
Grasėjimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga)	3	Didelis
Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	3	Didelis
Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis	3	Didelis
Pavojai, kurie yra didelės tikimybės		
Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis	4	Vidutinis
Rastas sprogmuo	3	Vidutinis
Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis (amoniako garais)	2	Vidutinis
Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka		
Elektros energijos tiekimo nutraukimas	2	Priimtinas
Geriamojo vandens tiekimo nutraukimas	2	Priimtinas
Teroro aktas (įkaitų paėmimas, ginkluotas įsiveržimas)	1	Priimtinas
Įstaigos pastato ar atskirų konstrukcijų dalinis sugriovimas	1	Priimtinas

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pavojams, kuriems nustatyta **labai didelę, didelę ar vidutinę riziką**:

1. Gaisras;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis;
6. Teritorijos ir patalpų užteršimas pavojingomis cheminėmis medžiagomis;
7. Rastas sprogmuo;
8. Kitas gamtinis, techninis, ar socialinis įvykis.

Šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatytos Įstaigos **Ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane**.

Šios priemonės:

- Mažina galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį).
- Gerina Įstaigos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius.
- Didina Įstaigos, darbuotojų, vaikų saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

Pavojai, kuriems nustatyta labai didelę ar didelę riziką:

1. Gaisras, sprogimas;
2. Labai smarkus vėjas, uraganas;
3. Grasinimas įvykdyti teroro aktą (sprogmuo, pavojinga medžiaga);
4. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
5. Teritorijos užteršimas radioaktyviomis medžiagomis.

Šių galimų pavojų valdymas aprašytas Įstaigos **Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane**.

Pavojai, kuriems nustatyta **priimtina riziką**, galimų pavojų prevencijos priemonės ir jų valdymas nenumatytas, tačiau jie pakartotinai bus įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems auklėtinių, darbuotojų, vaikų saugumą.

**CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS PAJĖGŲ, SAVIVALDYBĖS ESK, ESOC, CS DARBUOTOJŲ
KONTAKTINIAI DUOMENYS**

Bendrasis pagalbos įmonė	112
Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento Situacijų koordinavimo skyrius	(8 5) 271 7513 faksas (8 5) 271 7511 sks@vpgt.lt
Radiacinės saugos skyrius Kalvarijų g. 153, LT-08352, Vilnius	Tel. (8 5) 236 1936 Faks. (8 5) 276 3633 El. paštas rsc@rsc.lt
Vilniaus vandenys Spaudos g. 8, Vilnius	Tel. (8-5) 266 4455 El. p. info@vv.lt
Elektros energijos tiekėjas ESO	1804
Ekstremaliųjų sveikatai situacijų centras Didžioji g. 7, Vilnius LT-01128	Tel.: (8 5) 261 9888 Faksas: (8 5) 231 4436 el. paštas: essc@sam.lt Budintis specialistas poilsio laiku tel. (8 5) 261 9888
Vilniaus apskrities valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Siesikų g. 15, Vilnius	Tel. (8-5) 249 1670, el. paštas vilnius@vmvt.lt
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Vilniaus departamento Kalvarijų g. 153, Vilnius	tel. (8 5) 264 9676 El. p. vilnius@nvsc.lt

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba Švitrigailos g. 18, Vilnius 03223	Tel. Nr. (8 5) 271 75 34 Faks. Nr. (8 5) 219 88 01 El. p. vilnius.pgv@vpgt.lt
Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos civilinės saugos skyriaus vyriausiasis specialistas	Tel.: (8 5) 219 8811
Vilniaus greitosios medicinos pagalbos stotis, VŠĮ Justiniškių g. 14C-1, LT-05131 Vilnius	Bendrasis pagalbos centras 112 Telefonas (8 5) 210 25 80 Faksas (8 5) 210 25 81 El. p. administracija@vgmps.lt
Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas Birželio 23-iosios g. 16, Vilnius 03205	tel. 8 700 60000 El. p. info@policija.lt
Vilniaus CSS subjektai	
Vilniaus m. savivaldybės administracijos direktorius	Tel. 211 2000 povilas.poderskis@vilnius.lt
Vilniaus m. savivaldybės L. e. skyriaus vedėjo pareigas Sandra Norbutaitė	Tel.: 8 528 58017, 8 698 31340 sandra.norbutaite@vilnius.lt
Vilniaus m. savivaldybės vyriausiasis specialistas civilinei saugai Justina Avlas	Tel. 211 2874 justina.avlas@vilnius.lt
Vilniaus m. savivaldybė vyriausioji specialistė civilinei saugai Egidija Bilienė	Tel. 211 2458 egidija.biliene@vilnius.lt
Vilniaus m. savivaldybė vyriausioji specialistė civilinei saugai Jolanta Misiulytė	Tel. 211 2239 jolanta.misiulyte@vilnius.lt

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Plano priedas Nr. 3

IŠTAIGOS ATSAKINGŲ DARBUOTOJŲ KONTAKTINIAI DUOMENYS

Eil. Nr.	EDVK nariai	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono Nr.
1.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės vadovas	Direktorė	Vaida Seliutienė	860185295
2.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą civilinės saugos sistemos subjektams, už energijos tiekimo nutraukimą ir patalpų parengimą evakavimui, už materialinį techninį gelbėjimo ir evakavimo darbų aprūpinimą.	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams		
3.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas už perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremalią situaciją.	Ikimokyklinio ugdymo pedagogas	Elvira Chajeckienė	868407428
4.	Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupės atsakingas už dokumentų administravimą.	Ikimokyklinio ugdymo pedagogas	Elvira Chajeckienė	868407428
Gelbėjimo darbų valdymo ir koordinavimo grupė darbo vieta			direktorės kabinetas	

Darbuotojo, atsakingo už civilinę saugą, kontaktiniai duomenys.

Vardas, pavardė	Pareigos	Fiksuotas tel.	Mobilus tel.	El. paštas
Elvira Chajeckienė	Ikimokyklinio ugdymo pedagogas	-	868407428	elvira.chajeckiene@mail.ru

MATERIALINIŲ IŠTEKLIŲ ŽINYNAS

Eil. Nr.	Priemonė	Kiekis	Techniniai duomenys	Valdytojas	Kontaktiniai duomenys
1.	Gesintuvai	5	6 kg. milteliniai	Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	8 5 264 1241
2.	Vaistinėlės	4		Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams	8 5 264 1241

DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS

VILNIAUS PANERIŲ LOPŠELIS – DARŽELIS

TVIRTINU
 Vilniaus Panerių lopšelis-darželis
 Direktore
 (Parasas)
 Vaida Seliutienė
 2017-12-01
 (Data)

DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ KILUS GAISRUI PLANAS
NR. GS2

Eil. Nr.	Turinys	Atsakingi asmenys
1.	<p align="center">VEIKSMAI PASTEBĖJUS GAISRĄ</p> <p>Asmuo, pastebėjęs gaisrą privalo:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nedelsiant informuoti apie gaisrą, šaukiant „Gaisras“ Paspausti gaisrinės signalizacijos mygtuką Pranešti ugniagesiams bendruoju pagalbos telefonu - 112 ir pranešti šią informaciją apie gaisrą: <ul style="list-style-type: none"> kur įvyko (Juodšilių g. 10, Vilnius); kas įvyko (įvykio pobūdį); kada įvyko (laiką); grėsmę žmonėms, turtui ir aplinkai; situacijos kaitą; duomenis apie save (vardą, pavardę, telefono numerį, buvimo vietą). Pranešti tiesioginiam vadovui. Iškviešti vadovaujančius darbuotojus: <p>Direktorė Vaida Seliutienė, tel. 8 601 85295 Vyr. auklėtoja Elvira Chajekienė, tel. 8 684 07428</p>	Darbuotojas, pirmas pastebėjęs gaisrą, Įstaigos darbuotojai.
2.	<p align="center">GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS</p> <p>Įstaigos vadovas paskiria asmenį, atsakingą už gaisro gesinimą, arba gaisro gesinimą organizuoja pats.</p> <p>Gesinti pradama nedelsiant, tik pastebėjus gaisrą.</p> <p>Pradinėje stadijoje gaisrą gesina visi įstaigos darbuotojai, kurie neužimti žmonių ir vaikų, materialinių vertybių evakavimu ir apmokyti naudotis pirminėmis gesinimo priemonėmis.</p> <p>Naudojamos visos gaisro gesinimo priemonės, esančios įstaigoje.</p> <p>Asmuo, atsakingas už gaisro gesinimą:</p> <ol style="list-style-type: none"> Prireikus iškviečia avarines tarnybas, greitąją medicinos pagalbą; Esant reikalui nurodo pastatų priežiūros darbininkui išjungti elektros tiekimą; Neleidžia darbuotojams atlikti veiksmų uždūmintoje zonoje; Nustatęs, kad gaisro užgesinti nepavyks ir gali kilti pavojus darbuotojų ir vaikų sveikatai ar gyvybei, organizuoja darbuotojų ir vaikų evakuaciją iš pavojingos zonos; Paaiškėjęs, kad gaisras likviduotas savo pajėgomis ir pavojus negresia, telefonu apie tai praneša priešgaisrinėms pajėgoms ir atšaukia iškvietimą. 	Įstaigos vadovas, Asmuo, atsakingas už gaisro gesinimą.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

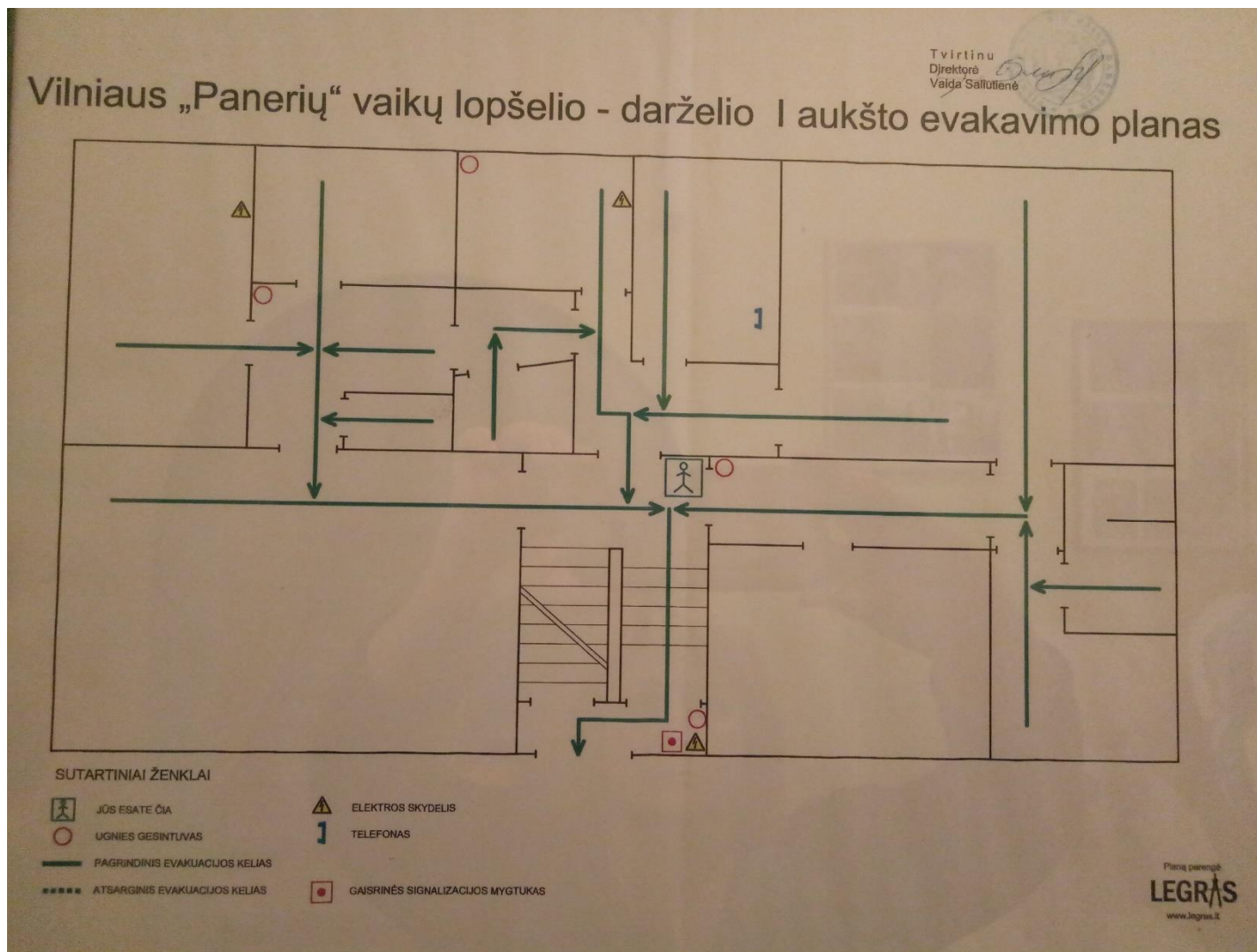
3.	<p style="text-align: center;">ELEKTROS ENERGIJOS ATJUNGIMAS</p> <p>Esant reikalui, išjungiamas elektros energijos tiekimas degančiose patalpose.</p>	Įstaigos vadovas, Asmuo, atsakingas už gaisro gesinimą, Pastatų priežiūros darbininkas.
4.	<p style="text-align: center;">UGNIAGESIŲ PASITIKIMO ORGANIZAVIMAS</p> <p>Įstaigos vadovas, įsitikinęs, kad ugniagesiai iškviesti, paskiria asmenį priešgaisrinės apsaugos pajėgoms sutikti ir konsultuoti arba tai atlieka pats.</p> <p>Įstaigos vadovas arba jo paskirtas asmuo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Laukia atvykstančių ugniagesių teritorijos prieigose. 2. Atvykus ugniagesiams: <ul style="list-style-type: none"> – Informuoja vadovą apie gaisro aplinkybes, žmonių ir vaikų evakavimą, galėjusius patalpose likti žmones, pavojingus objektus; – Informuoja apie esančias įstaigoje pirmines gaisro priemones ir vandens telkinius; – Nurodo artimiausią kelią prie gaisro židinio. <p>Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnų nurodymai gaisro gesinimo metu privalomi visiems gaisravietėje esantiems žmonėms.</p>	Įstaigos vadovas, Paskirtas asmuo.
5.	<p style="text-align: center;">PERSONALO IR VAIKŲ EVAKAVIMAS</p> <p>Darbuotojai ir vaikai, išgirdę garsinį signalą, informuojantį apie kilusį gaisrą, turi nepanikuodami, bet nedelsdami išeiti iš patalpų evakuaciniu išėjimu. Paskutinis išeinantis uždaro, bet neužrakina duris. Evakuaciniai išėjimai privalo būti saugūs, tvarkingi, laisvi ir pažymėti ženklais .</p> <p>Evakuacinių išėjimų vietas pažymėtos šviečiančiais žalios spalvos ženklais „Išėjimas“ .</p> <p>Visuose aukštuose gerai matomose vietose kabo žmonių evakavimo planai ir gesintuvai.</p> <p>Įvykio metu grupėje dirbantis auklėtojas, organizuoja vaikų eilę ir išeina kartu su paskutiniu vaiku.</p> <p>Auklėtojas, dirbantis grupėje, privalo įsitikinti kad visi tuo metu esantys vaikai išeina kartu su juo.</p> <p>Kiekvieniame aukšte dirbantys auklėtojai turi užtikrinti, kad evakuotųsi visi tame aukšte esantys vaikai.</p> <p>Išėjus iš pavojingos zonos auklėtojas privalo sutikrinti vaikus pagal sąrašą.</p> <p>Sėkmingai išėję iš pastato, darbuotojai su vaikas turi nedelsdami (per 5 min.) susirinkti sutartoje vietoje (žaidimų aikštelėje) pažymėtoje atitinkamu ženklu ir prisistatyti darbuotojui, atsakingam už evakuotų darbuotojų registravimą ir pateikti evakuotų žmonių ir vaikų skaičius ir jų atitikimą sąrašams.</p> <p>Darbuotojas, atsakingas už žmonių registravimą, informuoja direktorių ar visi žmonės sėkmingai evakavosi.</p> <p>Apie žmonių evakavimo rezultatus bei galėjusius pasilikti patalpose žmones pranešama atvykusių ugniagesių vadovui.</p> <p>Esant šaltam metų sezonui ir nepalankioms gamtinėms sąlygoms, suregistravus sėkmingai išėjusius darbuotojus ir vaikus, direktoriui nurodžius vis žmonės sueina į saugias gaisro atžvilgiu patalpas.</p> <p>Grižti į darželio patalpas galima tik direktoriui leidus.</p>	Įstaigos vadovas, Įstaigos darbuotojai.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

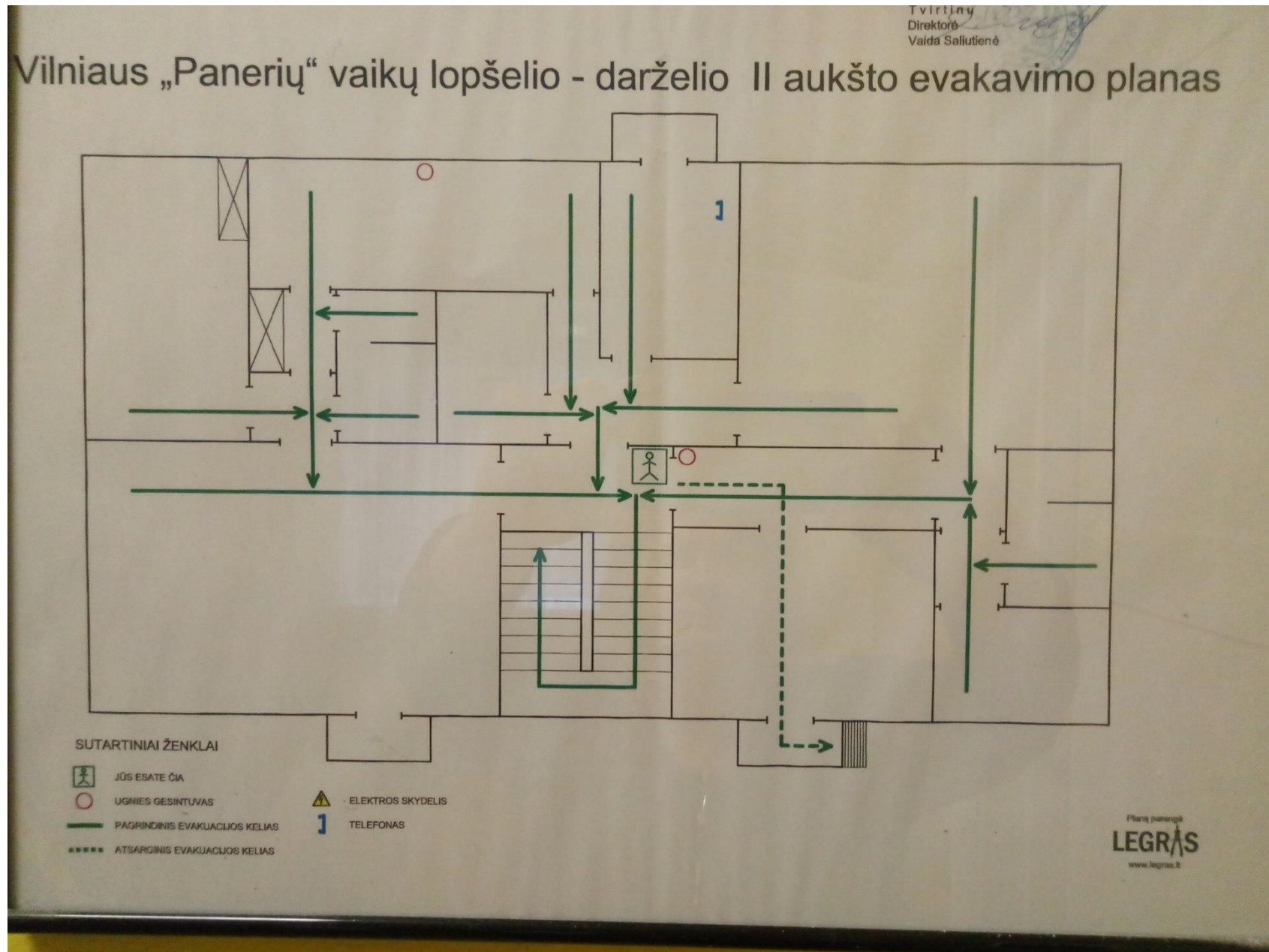
2-3

6.	<p align="center">GAISRO GESINIMO ORGANIZAVIMAS NEDARBO METU</p> <p>Nedarbo metu kilus gaisrui, įsijungus gaisrinei - apsauginei signalizacijai į signalus reaguoja budintis sargas.</p> <p>Apie pastebėtas gaisrinės signalizacijos suveikimo priežastis nedelsiant informuojami kontaktiniai asmenys: Direktorė Vaida Seliutienė, tel. 8 601 85295 Vyr. auklėtoja Elvira Chajeckienė, tel. 8 684 07428</p> <p>Esant reikalui kontaktinis asmuo privalo paskambinti ugniagesiams bendruoju pagalbos telefonu - 112, ir pranešti šią informaciją apie gaisrą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kur įvyko (Juodšilių g. 10, Vilnius); • kas įvyko (įvykio pobūdį); • kada įvyko (laiką); • grėsmę žmonėms, turtui ir aplinkai; • situacijos kaitą; • duomenis apie save (vardą, pavardę, telefono numerį, buvimo vietą). <p>Nustatyti gaisro židinį. Gaisrą gesinti turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis.</p>	<p align="center">Budintis sargas, Kontaktiniai asmenys.</p>
----	---	--

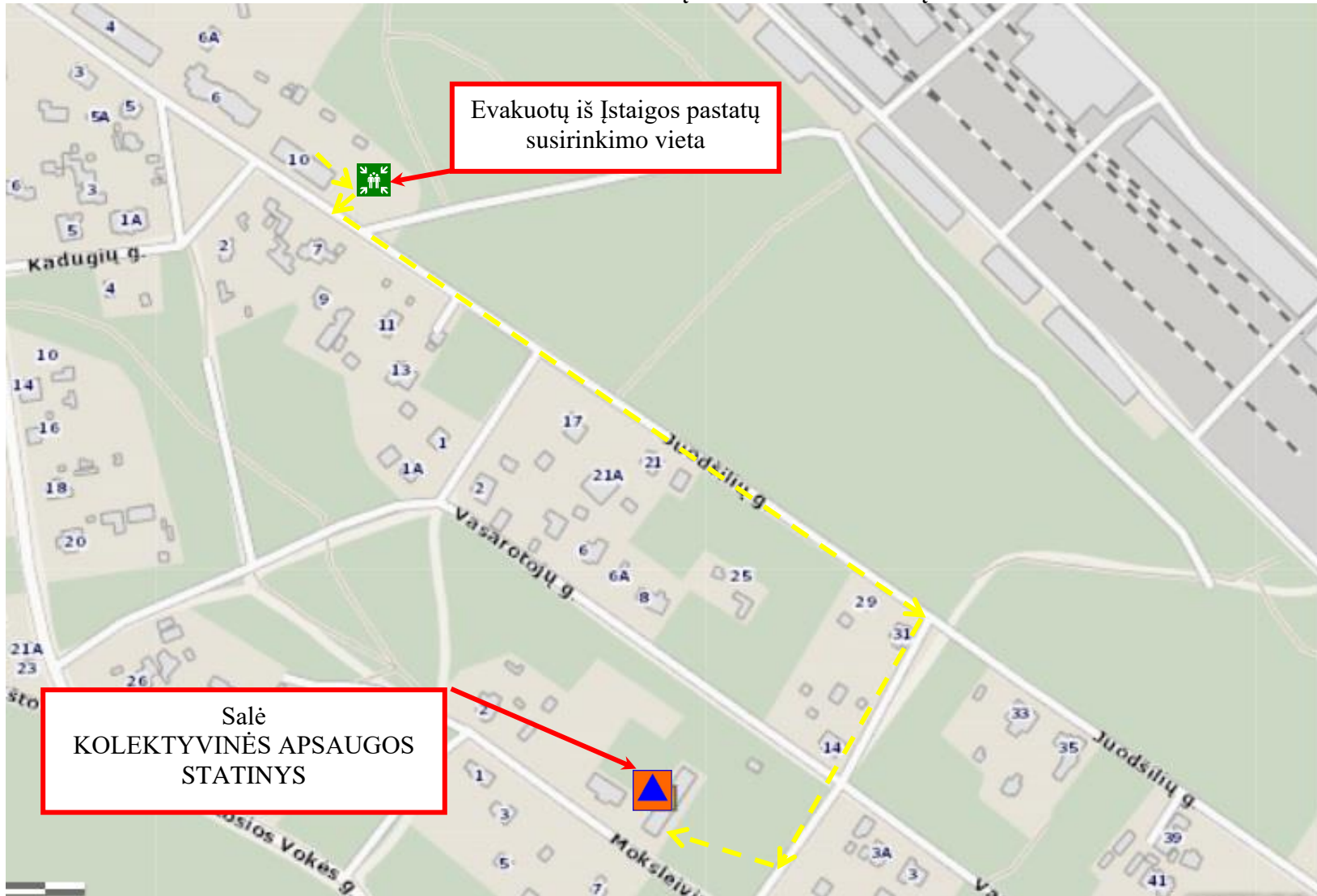
**EVAKAVIMO IŠ ĮSTAIGOS AUKŠTŲ
PLANAI**

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

TERITORIJOS IR EVAKAVIMO IŠ ĮSTAIGOS PASTATŲ SCHEMAS

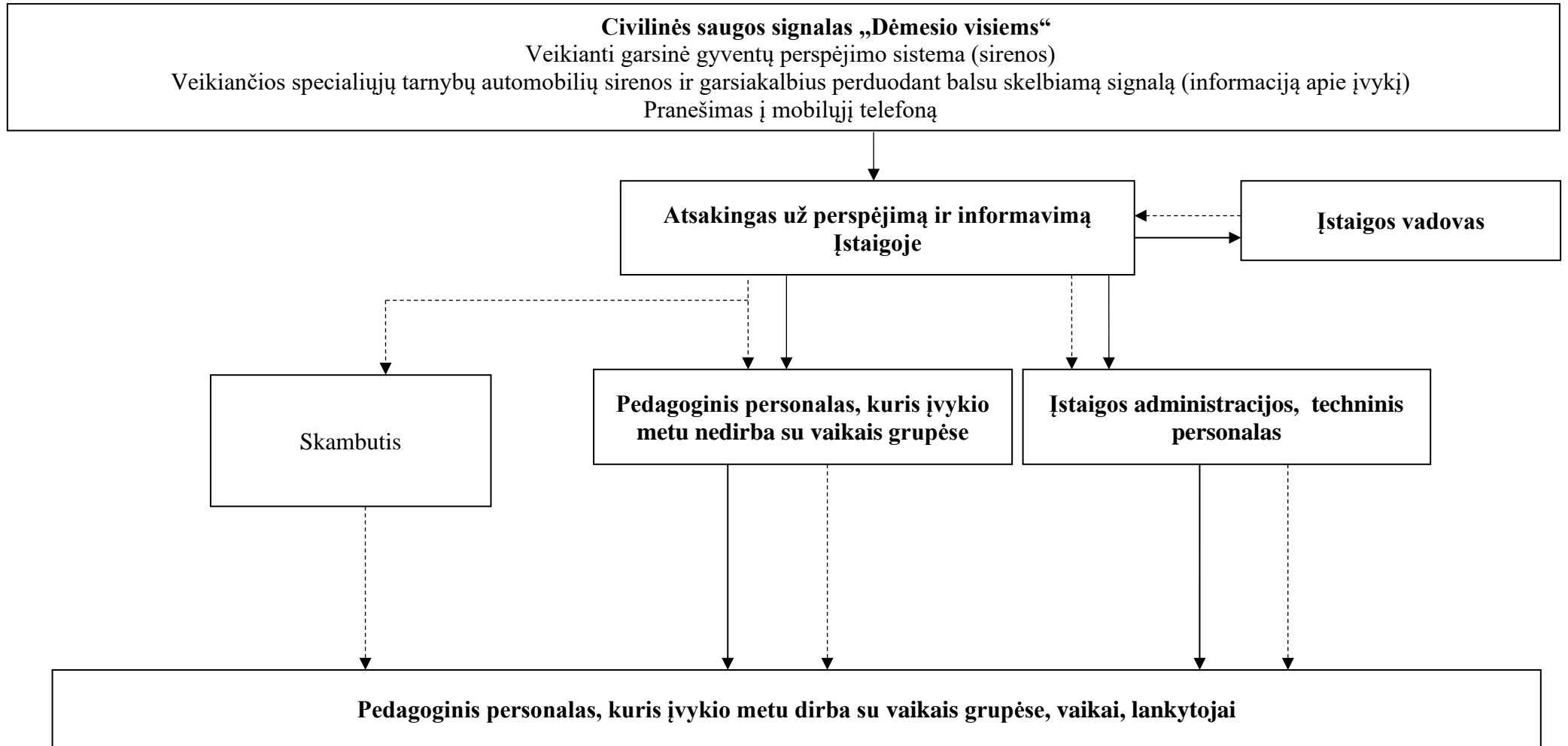
ŽYMĖJIMAS:

Darbuotojų ir vaikų susibūrimo vieta

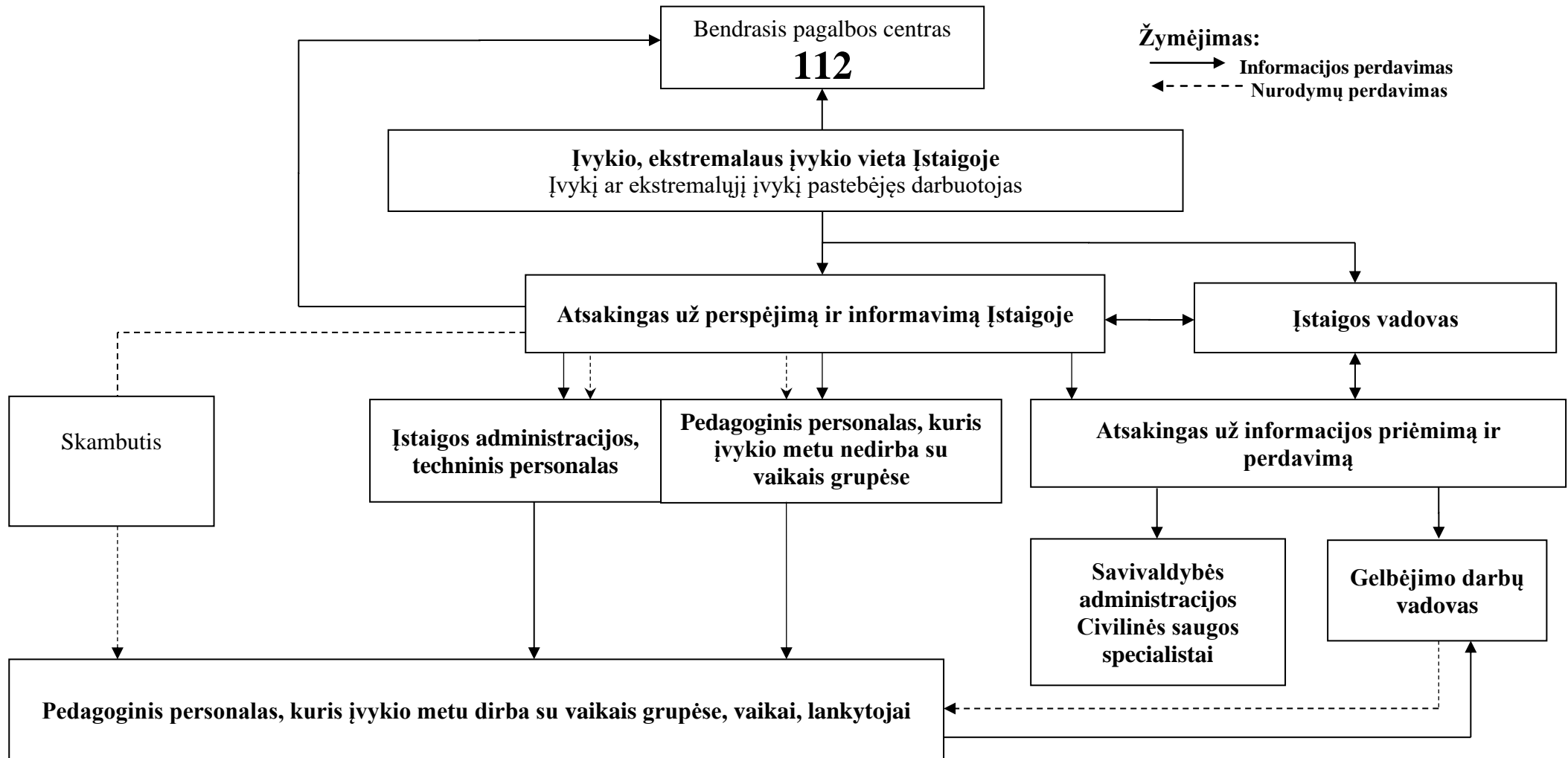
Evakavimosi maršrutas

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ (SAVIVALDYBĖJE, RESPUBLIKOJE) SCHEMA**Žymėjimas:**

—————▶ Informacijos perdavimas

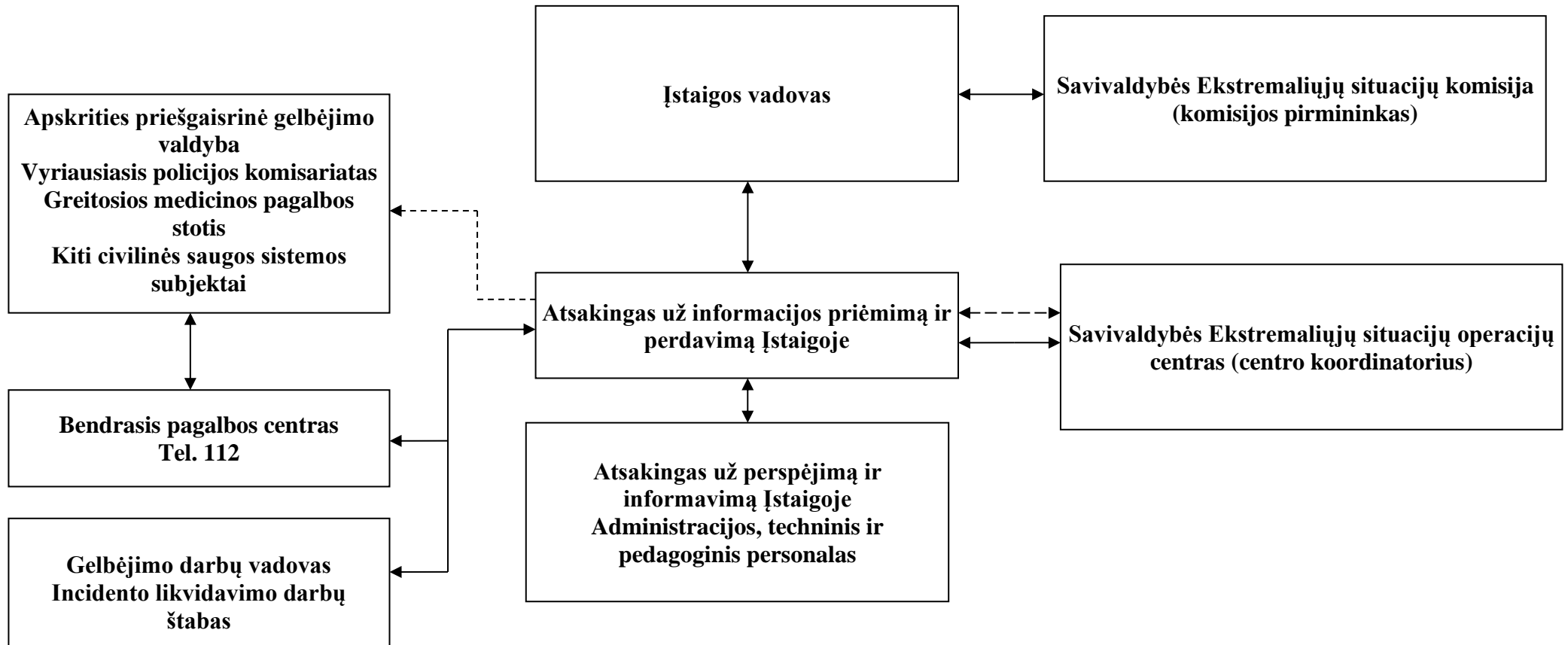
- - - - -▶ Nurodymų perdavimas

PERSPĖJIMO APIE ĮVYKĮ ĮSTAIGOJE SCHEMA

Pastaba: Savivaldybės Civilinės saugos specialistai informuojama jei įvykis viršija nustatytus Ekstremalaus įvykio kriterijus

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE ĮVYKĮ SCHEMA

Pastaba: Civilinės saugos sistemos subjektų kontaktai pateikti **Plano priede Nr. 2**

Žymėjimas: —————> Informacijos priėmimas – perdavimas
 - - - - -> Informacijos priėmimas – perdavimas tarnybai pareikalavus

Plano priedas Nr. 11

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI IR JŲ PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

I. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAI

1. Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją nustatomi šie civilinės saugos signalai (toliau – CS signalai):

1.1. Ispėjamasis garsinis signalas:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
1	„Dėmesio visiems“	Ispėjamasis pulsuojančio 3 min. trukmės kaukimo garsinis signalas skelbiamas gyventojams apie artėjančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos grėsmę perspėti perspėjimo sistemos patikrinimo ar pratybų metu. Išgirdę jį gyventojai privalo įjungti radiją ar televizorių ir išklausti informaciją bei rekomendacijas. Griežtai vykdyti rekomendacijas.

1.2. Ispėjamieji balsu skelbiami signalai:

Eil. Nr.	CS signalo pavadinimas	CS signalo reikšmė
1.	„Cheminiis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, ispėjantis apie realų ar gresiantį cheminės taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo ispėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

		garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
2.	„Radiacinis pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie realų ar gresiantį radioaktyviosios taršos pavojų atitinkamoje teritorijoje. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
3.	„Katastrofinis užtvindymas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie katastrofinio užtvindymo grėsmę dėl galimos avarijos Kauno hidroelektrinėje. Šis signalas skelbiamas Kauno m., Kauno, Šakių, Jurbarko, Šilutės r. gyventojams, savivaldybių institucijoms ir Įstaigoms, kitoms Įstaigoms, ūkio subjektams, kuriems gresia tiesioginis užtvindymas, ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per įvardintų savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
4.	„Potvynio pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie potvynio grėsmę dėl polaidžio ar intensyvių liūčių pakilus upėse vandens lygiui iki pavojingos ribos. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

5.	„Uragano pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie artėjantį hidrometeorologinį reiškinį, galintį sukelti ekstremaliąją situaciją. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
6.	„Oro pavojus“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie tiesioginę priešų užpuolimo grėsmę. Šis signalas skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, nacionalinius, regioninius ir vietinius transliuotojus.
7.	„Perspėjimo sistemos patikrinimas“	Balsu skelbiamas signalas, įspėjantis apie vykdomą perspėjimo sistemos patikrinimą. Šis signalas skelbiamas taip pat ir kai įvyksta nesankcionuotas sirenų įjungimas. Jis skelbiamas ne vėliau kaip 3 min. nuo įspėjamojo garsinio signalo perdavimo pradžios per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus.

II. CIVILINĖS SAUGOS SIGNALŲ PANAUDOJIMO TVARKA

2. Įspėjamasis garsinis ir įspėjamieji balsu skelbiami signalai (išskyrus signalą „Oro pavojus“), atsižvelgiant į gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, perduodami:

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

2.1. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento) direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre (toliau – Sąrašo subjektai), vadovų sprendimu, įvykus avarijai, kai į aplinką patenka didelis kiekis pavojingų medžiagų, ar susidarius kitai ekstremaliajai situacijai Sąrašo subjekte;

2.2. savivaldybių administracijų direktorių sprendimu, gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai;

2.3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus sprendimu, gresiant ar susidarius valstybės lygio ekstremaliajai situacijai;

2.4. kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų ar jiems priklausančių objektų vadovų sprendimu, gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai šiuose objektuose.

3. Įspėjamasis garsinis signalas pratybų metu skelbiamas tik suderinus su savivaldybės administracijos direktoriumi ir iš anksto per visuomenės informavimo priemones pranešus gyventojams.

4. Įspėjamasis balsu skelbiamas signalas „Oro pavojus“ perduodamas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos sprendimu, iškilus tiesioginei priešo užpuolimo grėsmei.

5. Pespėjimo sistemoje, kurioje naudojamos elektroninės sirenos, įspėjamieji balsu perduodami CS signalai privalo būti iš anksto įrašyti į elektroninių sirenų valdiklius, o gyventojams privalo būti perduodami kartu su įspėjamuoju garsiniu signalu tokia tvarka: 45 sek. – įspėjamasis garsinis signalas, 15 sek. – įspėjamasis balsu skelbiamas signalas. Tai kartojama 3 kartus. Bendra trukmė ne ilgesnė nei 3 min.

6. Įspėjamųjų balsu skelbiamų signalų ir rekomendacijų, perduodamų per valstybės ir savivaldybių institucijų ir Įstaigų, kitų Įstaigų, ūkio subjektų garsines avarinio signalizavimo sistemas, elektronines sirenas, regioninius ir vietinius transliuotojus, bendra trukmė turėtų būti ne ilgesnė nei 1,5 min. Kitų pranešimų ir rekomendacijų trukmė neribojama.

7. Gyventojai, gyvenantys šalia Sąrašo subjektų, ir darbuotojai, dirbantys juose, privalo būti iš anksto informuoti apie jiems gresiančius pavojus, įvykus avarijai šiuose Sąrašo subjektuose, ir, išgirdę įspėjamąjį garsinį signalą, elgtis pagal išankstines Sąrašo subjektų pateiktas rekomendacijas. Tiksliai informacija apie susidariusią ekstremaliąją situaciją, gyventojams ir darbuotojams iškilusią grėsmę ir rekomendacijos pateikiamos per elektronines sirenas, garsines avarines signalizavimo sistemas ir, atsižvelgiant į avarijos mastą, pobūdį ir grėsmės galimą poveikį, per nacionalinius ir (ar) regioninius bei vietinius transliuotojus.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Plano priedas Nr. 12**REKOMENDACIJOS KAIP IŠVENGTI AR PATIRTI KUO MAŽIAU ŽALOS
GRESIANT AR SUSIDARIUS EKSTREMALIAJAI SITUACIJAI****PATVIRTINTA**

Priešgaisrinės apsaugos ir
gelbėjimo departamento prie Vidaus
reikalų ministerijos direktoriaus
2010 m. gruodžio 8 d.

įsakymu Nr. 1-341

**CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS PAVOJINGOS
AR YPAČ PAVOJINGOS UŽKREČIAMOSIOS LIGOS (EPIDEMIJOS AR PANDEMIJOS)
METU**

1. Kilus pavojui užsikrėsti pavojinga ar ypač pavojinga užkrečiamąja liga:
 - 1.1. griežtai vykdykite asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistų ir (ar) Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus bei rekomendacijas;
 - 1.2. be reikalo neikite iš namų, prireikus išeiti, jei turite, dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;
 - 1.3. venkite masinio susibūrimo vietų ir artimo kontakto su kitais asmenimis;
 - 1.4. jei Jūsų darbas reikalauja nuolatinio kontakto su klientais ar pirkėjais, dėvėkite vienkartinę kaukę;
 - 1.5. venkite naudotis viešuoju keleiviniu transportu, eikite pėsčiomis arba važiuokite savo transportu, jei vykstate viešuoju transportu – dėvėkite respiratorių arba vienkartinę kaukę;
 - 1.6. griežtai laikykitės asmens higienos reikalavimų, dažnai plaukite rankas su muilu tekančiu šiltu vandeniu, ypač prieš valgymą;
 - 1.7. stebėkite savo bei artimųjų sveikatos būklę, pvz., matuokite kūno temperatūrą rytais ir vakarais;
 - 1.8. vartokite gerai termiškai apdorotą maistą, maisto produktus laikykite tinkamoje temperatūroje, venkite kryžminio maisto užterštumo;
 - 1.9. kiekvieną dieną vėdinkite patalpas, valykite grindis ir liečiamus paviršius drėgna šluoste, jei yra, naikinkite vabzdžius ir graužikus;
 - 1.10. įspėkite vaikus, kad neliestų nugaišusių paukščių ir graužikų, nežaistų su sergančiais ar net sveikai atrodančiais paukščiais, naminiais gyvūnais, neneštų jų į namus.
2. Pajutę pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios ligos požymius:
 - 2.1. jei pradėjote karščiuoti, pajutote nuovargį, galvos ir kūno raumenų skausmus, nedelsdami kreipkitės į asmens sveikatos priežiūros specialistus;
 - 2.2. ligonį izoliuokite nuo šeimos narių atskirame gerai vėdinamame kambaryje arba 1 m atstumu atitverkite nuo aplinkinių ligonio lovą užuolaidomis ar pan.;
 - 2.3. su ligoniu turėtų bendrauti tik vienas šeimos narys, jis privalo dėvėti vienkartinę kaukę;
 - 2.4. ligonio slaugai naudokite vienkartinės slaugos priemones, skirkite jam atskirus indus, patalynę, rankšluosčius, drabužius.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS URAGANUI

1. Artėjant uraganui (labai stipriam vėjui):
 - 1.1. uždarykite duris, langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas;
 - 1.2. užgesinkite ugnį krosnyje, išjunkite iš elektros tinklo naudojamus elektros prietaisus ir dujas, pasiruoškite galimiems elektros tiekimo sutrikimams;
 - 1.3. iš balkonų išneškite lengvus daiktus arba juos gerai pritvirtinkite;
 - 1.4. sutvirtinkite laikinus pastatus, statinius, mechanizmus, laikinas konstrukcijas, įrenginius, pavėjinėje namo pusėje sutvirtinkite stogą;
 - 1.5. atidėkite planuotas keliones;
 - 1.6. nepalikite automobilių prie didelių medžių;
 - 1.7. jei gyvenate kaime, gyvulius nuveskite į tvartus, uždarykite tvartų duris;
 - 1.8. pasirūpinkite maisto ir vandens atsargomis 2–3 dienoms, taip pat namuose turėkite mobilųjį telefoną, žibintuvėlį, atsarginių elementų, radijo imtuvą, žvakių.
2. Uragano (labai stipraus vėjo) metu:
 - 2.1. likite uždaroje patalpoje arba, jei esate lauke, eikite į vidų;
 - 2.2. nepalikite gyvenamosios vietos be ypatingos priežiūros;
 - 2.3. jei esate pastate, pasitraukite nuo langų į mažiau pavojingas vietas: prie vidinės pastato sienos, į koridorių, vonios kambarį ir pan.;
 - 2.4. jei esate gatvėje, laikykitės kaip galima toliau nuo lengvos konstrukcijos pastatų, tiltų, estakadų, elektros perdavimo linijų, medžių, upių, ežerų ir pramonės objektų. Kad apsisaugotumėte nuo lekiančių nuolaužų, naudokitės faneros, kartono ar plastikinėmis dėžėmis, lentomis ar kitais pasitaikiusiais daiktais. Neikite į apgriautus pastatus;
 - 2.5. jei gyvenate mediniuose ar lengvos konstrukcijos namuose, slėpkitės rūsiuose;
 - 2.6. nesiartinkite prie nutrūkusių elektros laidų.
3. Patarimai darbdaviams:
 - 3.1. perspėkite darbuotojus apie artėjančią pavojingą hidrometeorologinį reiškinį ir informuokite, kokie darbai turi būti nutraukti;
 - 3.2. pasirūpinkite, kad būtų sutvirtinti laikini pastatai ir konstrukcijos, taip pat mechanizmai ir įrenginiai;
 - 3.3. sustabdykite krovos darbus su kranais ir kituose objektuose, nedirbkite su atvira ugnimi;
 - 3.4. svarbesniuose objektuose patikrinkite avarinius elektros energijos šaltinius, pasirūpinkite kuro atsargomis ir pasirenkite gamybos proceso avariniam sustabdymui.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS ĮVYKUS CHEMINEI AVARIJAI

1. Kilus cheminiam pavojui:
 - 1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;
 - 1.2. napanikuokite, perspėkite artimuosius, kaimynus;
 - 1.3. esant cheminės taršos pavojui, labai svarbu veikti greitai;

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

1.4. negalima valgyti, gerti, rūkyti, jei esate pavojingomis cheminėmis medžiagomis užterštoje teritorijoje.

2. Jei nurodyta pasišalinti (evakuotis) iš pavojingomis medžiagomis užterštą teritoriją:

2.1. pavojingos cheminės medžiagos yra itin lakios ir stipriai dirgina kvėpavimo takus, akių gleivinę, odą, todėl būtinai saugokite šias kūno dalis:

2.1.1. kvėpavimo takams ir akims apsaugoti, jei turite, dėvėkite viso veido panoraminę kaukę su sudėtinu filtru arba pusės veido kaukę ir apsauginius akinius. Jei turite, lauke dėvėkite respiratorių, užsiriškite sudrėkintą vatos ir marlės raištį arba pridenkite burną ir nosį drėgnu rankšluosčiu;

2.1.2. odai apsaugoti geriausiai tinka vandens nepralaidžiantys drabužiai ir avalynė (vandeniui nepralaidžios sintetinės striukės, lietaiškiai, polietiliniai apsiaustai, guminiai batai), užsimaukite pirštines, užsidėkite kepurę, apsvyniokite kaklą šaliku, stenkitės nepalikti neapsaugotų kūno vietų;

2.2. nedelsdami pasišalinkite iš užterštos teritorijos nurodyta kryptimi vengdami žemesnių vietų. Jei kryptis nenurodyta, judėkite statmenai vėjo kryptčiai, kad vėjas pūstų į šoną ir tik atviromis vietomis (venkite daubų, uždarytų kiemų, siaurų gatvelių, tankiai krūmais apaugusių vietų);

2.3. eidami per užterštą vietovę nekelkite dulkių, nesilieskite prie pastatų sienų, tvorų, kitų daiktų;

2.4. nesislėpkite rūsiuose, duobėse, grioviuose ar kitose žemose vietose, nes ten labai kaupiasi pavojingos medžiagos, pasitraukite į aukštesnes vietas, lipkite į viršutinius aukštus;

2.5. išeidami iš namų (ar kitų patalpų) išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo ir šildymo oru sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas. Pasiimkite būtiniausias daiktus:

2.5.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinėle. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;

2.5.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomas, nuosavybės dokumentai);

2.5.3. pinigus (gryniesi pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);

2.5.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;

2.5.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);

2.5.6. geriamojo vandens;

2.5.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);

2.5.8. tualetinius reikmenis;

2.5.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);

2.5.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus;

2.5.11. mobilųjį telefoną.

2.6. neužmirškite savo kaimynų, pasiteiraukite, ar jie girdėjo pranešimus. Pasidomėkite, ar yra kam pasirūpinti neįgaliaisiais, vienišais seneliais ar mažamečiais vaikais, esančiais namuose be tėvų, jei ne – padėkite jiems arba praneškite bendruoju pagalbos telefonu;

2.7. išėję iš užterštos zonos, prieš įeidami į švarias patalpas, nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir sudėkite viską į polietileninį maišą ir išneškite jį iš gyvenamųjų patalpų. Nusiprauskite duše ir persirenkite švariais drabužiais. Ką daryti su sudėtais į maišą užterštais drabužiais, jums patars savivaldybės civilinės saugos skyriaus specialistai.

3. Jei gyventojams rekomenduojama likti namuose, kuo skubiau:

3.1. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, dujas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, sandarinkite būsto langus ir duris;

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

3.2. pakilkite į viršutinius namo aukštus, nes daugelis pavojingų cheminių medžiagų kaupiasi žemose vietose.

4. Dažniausiai inhaliacinius (pro kvėpavimo takus) apsinuodijimus sukeliančios medžiagos yra amoniakas ir chloras:

4.1. apsinuodijimo amoniako garais požymiai:

4.1.1. kosulys;

4.1.2. akių perštėjimas, ašarojimas;

4.1.3. nosies gleivinės dirginimas, sloga;

4.1.4. seilėtekis;

4.1.5. galvos skausmas ir svaigimas;

4.1.6. pasunkėjęs kvėpavimas, dusulys;

4.1.7. užkimimas, visiškas balso išnykimas;

4.1.8. spaudimo jausmas krūtinės ląstoje;

4.1.9. sujaudinimas;

4.1.10. traukuliai;

4.2. pirmoji pagalba apsinuodijus amoniako garais:

4.2.1. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išvesti, nesąmoningus – išnešti);

4.2.2. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);

4.2.3. praradusius sąmonę nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;

4.2.4. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;

4.2.5. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;

4.2.6. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 15–20 minučių plauti akis, burną ir nosį;

4.2.7. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę);

4.3. apsinuodijimo chloro garais požymiai:

4.3.1. kosulys;

4.3.2. akių perštėjimas, ašarojimas;

4.3.3. nosies gleivinės dirginimas;

4.3.4. galvos skausmas ir svaigimas;

4.3.5. vėmimas;

4.3.6. dažnas kvėpavimas;

4.3.7. dažnas pulsas, širdies plakimas;

4.3.8. užkimimas;

4.3.9. sujaudinimas;

4.3.10. žemas kraujospūdis;

4.3.11. miokardo infarktas;

4.4. pirmoji pagalba apsinuodijus chloro garais:

4.4.1. kuo skubiau išeikite iš užterštos aplinkos (sąmoningus nukentėjusiuosius – išveskite, nesąmoningus – išneškite);

4.4.2. užtikrinkite kvėpavimą (atsagstykite drabužius, atlaisvinkite kvėpavimo takus);

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

4.4.3. sąmonę praradusius nukentėjusiuosius paguldykite ant šono, stebėkite, kad neužspringtų skrandžio turiniu;

4.4.4. išnykus kvėpavimui ir širdies veiklai – pradėkite gaivinti;

4.4.5. teikiantis pagalbą asmuo turi dėvėti asmeninės apsaugos priemones;

4.4.6. sąmoningiems pacientams rekomenduojama tekančiu vandeniu 10–15 minučių plauti akis, burną, nosį;

4.4.7. kuo skubiau kvieskite greitąją medicinos pagalbą arba nukentėjusįjį gabenkite į artimiausią asmens sveikatos priežiūros įstaigą (ligoninę).

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS RADIACINIAM PAVOJUI

1. Kilus radiaciniam pavojui dėl branduolinės avarijos ar panaudoto branduolinio ar radiologinio sprogstamojo įtaiso ar bombos, dėl kurio susidarė radioaktyviųjų medžiagų dalelių debesys:

1.1. klausykite pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;

1.2. nepasiduokite panikai, perspėkite artimuosius, kaimynus;

1.3. jei važiuojate automobiliu – sandariai uždarykite langus, išjunkite vėdinimo ir šildymo sistemas, ventiliatorius, užsidenkite kvėpavimo takus. Skubėkite namo ar į darbą, ar į kitą visuomeninį pastatą, jei esate netoli. Jei visuomeninių pastatų pasiekti neįmanoma, sustokite saugioje vietoje, jei karšta – pavėsyje ir, išjungę automobilio variklį, klausykite radijo pranešimų. Toliau važiuoti ar išlipti galite, tik kai bus paskelbtas atitinkamas pranešimas;

1.4. jei esate netoli nelaimės, sprogimo vietos – nelieskite jokių daiktų, jie gali būti radioaktyvūs;

1.5. negerkite, nevalgykite, nerūkykite užterštoje vietoje ar šalia jos;

1.6. jei esate lauke, eikite į vidų;

1.7. jei esate uždaroje patalpose, kurių sienos ir langai nepažeisti, pasirinkite slėptuve vidinėje pastato dalyje esančią patalpą su kuo mažiau langų arba eikite į rūšį. Jei langai išdužę – pagal galimybę pasirinkite kitą saugų kambarį, esantį pastato gilumoje;

1.8. išjunkite vėdinimo, oro tiekimo, kondicionavimo sistemas, uždarykite langus, orlaides, dūmtraukių sklendes, uždenkite vėdinimo angas, patikrinkite, ar nėra plyšių, užsandarinkite lipnia juosta būsto langus ir duris;

1.9. pasirūpinkite vaikais ir kitais artimaisiais, kuriems reikia pagalbos;

1.10. jei būtina išeiti į lauką, saugokite kvėpavimo takus nuo dulkių ir dūmų: užsidenkite vienkartinę kaukę, nosinę ar rankšluosčiu. Jei turite, dėvėkite dujokaukę ar respiratorių;

1.11. suvarkite netoli esančius gyvulius, naminius gyvūnus į tvartus, pastatus, uždarykite šiltnamius, uždenkite šulinius;

1.12. grįžę iš lauko, būtinai nusivilkite viršutinius drabužius, nusiaukite batus ir, sudėję juos į polietileninį maišą, išneškite iš gyvenamųjų patalpų. Tada kruopščiai su muilu nusiprauskite duše, ypač atidžiai būtina išsitrinkti galvą;

1.13. kruopščiai nuprauskite lauke buvusius naminius gyvūnus (kates, šunis ir kt.);

1.14. valgyti ir gerti galima tik maistą ir gėrimus, kurie buvo sandariai uždaryti – konservus, gėrimus buteliuose, sandariose pakuotėse. Kitą maistą ir vandenį bus galima vartoti leidus visuomenės sveikatos specialistams;

1.15. jei nurodyta evakuotis, pasiimkite būtiniausius daiktus:

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

- 1.15.1. pirmosios medicinos pagalbos vaistinė. Nepamirškite reguliariai vartojamų vaistų;
- 1.15.2. dokumentus (pasas, gimimo ir santuokos liudijimas, atestatas, diplomai, nuosavybės dokumentai);
- 1.15.3. pinigus (grynieji pinigai, kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, brangenybės);
- 1.15.4. šeimos relikvijas, kelias nuotraukas;
- 1.15.5. ilgai negendančių maisto produktų (2–3 dienoms);
- 1.15.6. geriamojo vandens;
- 1.15.7. reikalingų drabužių (pagal sezoną);
- 1.15.8. tualetinius reikmenis;
- 1.15.9. asmeninės apsaugos priemonės (jei turite);
- 1.15.10. nešiojamąjį radijo imtuvą ir žibintuvėlį, atsarginius elementus, degtukus, konservų atidarytuvą;
- 1.15.11. mobilųjį telefoną ir jo įkroviklį;
- 1.16. jei radioaktyviajame debesyje ar jo iškritose yra radioaktyviojo jodo, civilinės saugos specialistai, siekdami apsaugoti skydliaukę, rekomenduoja atlikti jodo profilaktiką. Jodo tabletes pradėkite vartoti tik tuomet, kai apie tai bus paskelbta per visuomenės informavimo priemones. Jodo profilaktika – tai kalio jodido (KI) arba kalio jodato (KIO3) tablečių (kai jų nėra, tinka 5 % jodo tinktūra) vartojimas. Stabiliojo jodo preparatų vienkartinė paros dozė žmonių grupėms:
 - 1.16.1. suaugusieji iki 40 metų (tarp jų nėščios ir maitinančios moterys) ir 13–16 metų paaugliai išgeria 130 mg kalio jodido arba 170 mg kalio jodato;
 - 1.16.2. vaikams nuo 3 iki 12 metų skiriama 65 mg kalio jodido arba 85 mg kalio jodato, tai sudaro pusę suaugusiųjų dozės;
 - 1.16.3. kūdikiams nuo 1 mėnesio iki 3 metų duodama 30–35 mg kalio jodido arba 40–45 mg kalio jodato. Tai ketvirtis suaugusiųjų dozės;
 - 1.16.4. naujagimiams iki 1 mėnesio skiriama 15 mg kalio jodido arba 20 mg kalio jodato. Tai aštuntadalio suaugusiųjų dozės;
- 1.17. vienkartinė stabiliojo jodo dozė apsaugo skydliaukę 24 valandas. Naujagimiams iki 1 mėnesio amžiaus skiriama vienkartinė stabiliojo jodo dozė. Nėščioms ir maitinančioms moterims – ne daugiau kaip dvi vienkartinės dozės. Kitoms gyventojų grupėms gali būti skiriamos kelios vienkartinės dozės, bet ne daugiau kaip 10. Geriausia jodo tabletes gerti po valgio. Vaikams patogiau jas duoti ištirpintas bet kokiame gėrime ar skystuose vaikų maisto produktuose. Ištirpintos tabletės išgeriamos nedelsiant, nes greitai tampa neaktyvios.
- 1.18. neturint tablečių, galima vartoti 5 % jodo tinktūrą: vaikams iki 2 metų 1–2 lašai 5 % jodo tinktūros skiriami 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras. Vaikams nuo 2 metų ir suaugusiesiems skiriami 3–5 lašai 5 % jodo tinktūros 3 kartus per dieną ne ilgiau kaip 7 paras;
- 1.19. stabiliojo jodo preparatai veikia tik skydliaukę, bet neapsaugo nuo kitų jonizuojančiosios spinduliuotės rūšių poveikio. Be to, dalis žmonių yra alergiški jodui ar turi skydliaukės susirgimų. Tokiu atveju siūlome iš anksto pasikonsultuoti su gydytoju;
- 1.20. būkite įsijungę Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą, klausykite skelbiamų pranešimų bei vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.
- 2. Jei radote neįprastomis aplinkybėmis (transporto avarijos metu, viešojoje vietoje ir t.t.) ar pamatėte daiktą, pažymėtą radioaktyviuoju ženklu:
 - 2.1. nedelsdami skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir informuokite apie radinį;

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

2.2. laikykitės kuo toliau nuo daiktų, pažymėtų radioaktyvumo ženklu, bet kokio regimo dūmų ar garų šaltinio;

2.3. nelieskite jokių daiktų, esančių aplinkui, nes jie gali būti radioaktyvūs;

2.4. kuo skubiau išeikite iš pavojingos zonos. Eikite prieš vėją nuo įvykio vietos. Saugus nuotolis nuo galimai užterštos zonos ribos – mažiausiai 30–50 metrų;

2.5. patarkite žmonėms kuo toliau pasitraukti nuo įvykio vietos, kol atvyks specialiosios tarnybos;

2.6. sužeistieji įvykio vietoje taip pat gali būti užteršti radioaktyviosiomis medžiagomis;

2.7. negerkite, nevalgykite, nerūkykite zonoje, kurioje esate, nes ji gali būti užteršta;

2.8. laukite, jei įmanoma, saugioje vietoje atvykstančių tarnybų ir informuokite jas apie įvykio aplinkybes;

2.9. jei išėjote anksčiau nei atvyko specialistai, grįžę namo, pasikeiskite viršutinius drabužius ir sudėkite juos į polietileninį maišą, nusiplaukite rankas, nusiprauskite veidą, jei turite galimybę – nusiprauskite duše ir klausykite skelbiamų per Lietuvos nacionalinį radiją ar televiziją pranešimų ir vykdykite civilinės saugos rekomendacijas.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS KILUS ORO PAVOJUI, KITOMS KARINĖMS GRĖSMĖMS

1. Kilus priešo užpuolimo iš oro pavojui ar kitoms karinėms grėsmėms:

1.1. klausykites pranešimų per Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos programą;

1.2. tikrinkite pranešimus mobiliajame telefone;

1.3. jei civilinės saugos signalas „Oro pavojus“ užklumpa gatvėje ar kitoje vietoje, kuo skubiau susiraskite priedangą (daubą, griovį ir pan.), požeminę pėsčiųjų perėją, tunelį, rūšį ir ten pasislėpkite;

1.4. nepasiduokite panikai, elkitės ramiai, nesinervinkite, susikaupkite ir nurimkite, perspėkite artimuosius, kaimynus;

1.5. be ypatingos priežasties nepalikite gyvenamosios vietos, nevaikščiokite gatvėmis ir atviromis teritorijomis;

1.6. gavę nurodymą slėptis, apsirenkite ir skubėkite į nurodytą, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį ar kitą priedangą. Su savimi pasiimkite dokumentus, pinigus, negendančių maisto produktų, vandens, turimas asmeninės apsaugos priemones, būtiniausių medikamentų, tualetinius reikmenis, nešiojamąjį radijo imtuvą, mobilųjį telefoną, kuriuo galėsite siųsti ir gauti pranešimus;

1.7. jei liekate namuose, imkitės apsaugos priemonių: užgesinkite šviesą, užtraukite užuolaidas, lipnia juosta ar kt. apklijuokite langų stiklus, įleiskite į vidų savo augintinius, būkite kambaryje be langų (jei toks yra) arba slėpkitės rūsyje ar kitoje priedangoje;

1.8. automobilyje įsijunkite radiją, klausykites informacinių pranešimų ir rekomendacijų;

1.9. gavę nurodymą evakuotis ar išvykti, išjunkite elektrą, užsukite dujų, vandens sklendes, uždarykite langus, langines, užrakinkite duris ir atlikite visus įprastus veiksmus, kuriuos darote išvykdami bent kelioms dienoms;

1.10. stenkitės be būtino reikalo neskambinti savo artimiesiems, draugams ir pažįstamiems mobiliojo ar fiksuoto ryšio telefonais, kad ryšio linijos nebūtų perkrautos ar užblokuotos. Skambinkite tik norėdami pranešti apie būtiną pagalbą, sužeistuosius ar netikėtą pavojų.

2. Sprogimo vietoje (arba po sprogimo):

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

2.1. kriskite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą, jei yra galimybė, pasinaudokite priedanga. Priedangą šiuo atveju reikėtų rinktis iš arčiausiai esančių daiktų, tai gali būti pastatas, griovys, dauba, medis ar net šaligatvio bortelis;

2.2. nugriaudėjus sprogimui neskubėkite palikti priedangos, kai kurios skeveldros nukrinta netoli sprogimo vietos po keliolikos sekundžių, taip pat gali sprogti kiti (antriniai) sprogstamieji užtaisai;

2.3. įsitikinę, kad skeveldros daugiau nekrinta, nedelsdami pasišalinkite saugiu atstumu. Jei sprogimas įvyko pastate, naudokitės avariniais išėjimais. Naudotis liftais griežtai draudžiama;

2.4. jei yra sužeistų asmenų, padėkite jiems evakuotis į saugią vietą ir suteikite pirmąją medicinos pagalbą. Pasirinkdami saugią vietą, atkreipkite dėmesį į pažeistas pastatų konstrukcijas, nes pastatas ar jo dalis gali sugriūti;

2.5. nelieskite įtartino daikto ar sprogmens;

2.6. padėkite valyti griuvėsius, kelius, šalinti oro antpuolio padarinius.

3. Jeigu jūsų mieste ar gyvenvietėje pasirodė priešiški kariai:

3.1. stenkitės išlikti ramūs. Bandykite išsiaiškinti, kas vyksta ir tik tuomet spręskite, ką daryti;

3.2. jeigu matote kieme kareivius, nesiartinkite prie jų, būdami šalia galite tapti taikiniu ar atsitiktinės kulkos auka;

3.3. nebūkite smalsūs, nepasiduokite pagundai pasižiūrėti į karinę techniką, ginklus ar ginkluotus žmones iš arčiau – smalsuoliai gali būti palaikyti šnipais;

3.4. neleiskite vaikų į gatves, jie smalsūs ir gali patekti po tanko vikšrais, rasti sprogmenį ar neiššovusių sprogmenų;

3.5. nefilmuokite ir nefotografuokite priešo kareivių arba darykite tai nepastebimai;

3.6. kalbėdami su ginkluotu žmogumi, nelaikykite rankų kišenėse, nedarykite staigių judesių. Nesiginčykite su žmogumi, kurio rankose ginklas;

3.7. jeigu į jūsų namus įeina ginkluoti žmonės ir ketina juose įsikurti, išeikite iš namų;

3.8. jeigu jums reikia į miestą, verčiau eikite pėsčiomis, o ne važiuokite automobiliu.

4. Kai šalia aidi šūviai ar vyksta susišaudymas:

4.1. jeigu esate lauke, nebėkite, o nedelsdami griūkite ant žemės ir rankomis prisidenkite galvą. Griūkite ten, kur stovite, neieškokite švaresnės vietos;

4.2. kol aidi šūviai, stenkitės kuo labiau prisipausti prie žemės, o jiems nutilus šliaužkite į patikimesnę vietą (požeminę perėją, rūšį, pastato pirmą aukštą, griovį, už šiukšlių konteinerio ir pan.);

4.3. pasigirdus šūviams jūsų name, nesiartinkite prie langų;

4.4. jeigu pasigirsta susišaudymas, o jūs esate namuose, nedelsdami griūkite ant grindų, nušliaužkite iki jungiklio ir išjunkite šviesą, kad nebūtumėte matomi, šluotos kotu (ar kuo nors panašiu) užtraukite užuolaidas, šliaužkite į patalpą be langų (pvz., vonios kambarį);

4.5. jeigu namuose nesaugu, eikite į artimiausią, apsaugai nuo karo grėsmių pritaikytą, kolektyvinės apsaugos statinį, kur jums bus suteiktas prieglobstis ir pagalba.

CIVILINĖS SAUGOS REKOMENDACIJOS, KAIP ELGTIS GAVUS ĮTARTINĄ LAIŠKĄ AR PAKETĄ SU MILTELIAIS IR JIEMS IŠSIBARSČIUS

1. Gavus įtartiną laišką ar paketą su milteliais ir jiems išsibarsčius:

1.1. nekratykite, nepurtykite, neprakirpkite ir neišimkite laiško ar paketo turinio;

1.2. nebandykite valyti miltelių, jų uostyti, liesti;

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

- 1.3. išjunkite ventiliatorius ir pastato oro kondicionavimo sistemą;
 - 1.4. užsimaukite apsaugines pirštines;
 - 1.5. nedelsdami uždenkite išsibarsčiusius miltelius drabužiais, popieriumi, šiukšlių dėže ar kt.;
 - 1.6. išeikite iš patalpos ir sandariai uždarykite duris ir langus arba aptverkite vietovę, kurioje rastas įtartinas laiškas ar paketas, neleiskite įeiti kitiems asmenims;
 - 1.7. nusiplaukite rankas su muilu;
 - 1.8. kuo greičiau nusivilkite užterštus drabužius ir sudėkite juos į plastikinį maišą;
 - 1.9. kuo greičiau nusiprauskite duše su muilu. Nenaudokite chlorkalkių ar kitų dezinfekavimo medžiagų;
 - 1.10. surašykite visus žmones, buvusius tame kambaryje ar teritorijoje, ypač tuos, kurie turėjo tiesioginį kontaktą su milteliais;
 - 1.11. jei esate namie, skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu;
 - 1.12. jei esate darbovietėje, praneškite apie įvykį savo institucijos vadovui ir skambinkite bendruoju pagalbos telefono numeriu.
2. Įtartino paketo ar laiško požymiai:
 - 2.1. pernelyg didelės pašto išlaidos;
 - 2.2. ranka rašytas ar prastai išspausdintas adresas;
 - 2.3. iškirptos ir priklijuotos spausdintos raidės;
 - 2.4. rašybos klaidos;
 - 2.5. nėra atgalinio adreso;
 - 2.6. riebalinės dėmės, išblukusios spalvos;
 - 2.7. didelis svoris;
 - 2.8. kreivas ar grublėtas vokas;
 - 2.9. išsikišę laidai ar aliuminio folija;
 - 2.10. pernelyg didelės saugos medžiagos (maskuojamosios juostos, virvės ir pan.);
 - 2.11. tikėjimo garsas;
 - 2.12. pažymėtas užrašu „personalinis“ arba „konfidencialus“.
-

Plano priedas Nr. 13

REKOMENDACIJOS KAIP PASIGAMINTI IR NAUDOTI MARLĖS-VATOS AR VIEN MARLĖS KAUKĘ (RAIŠTĮ).

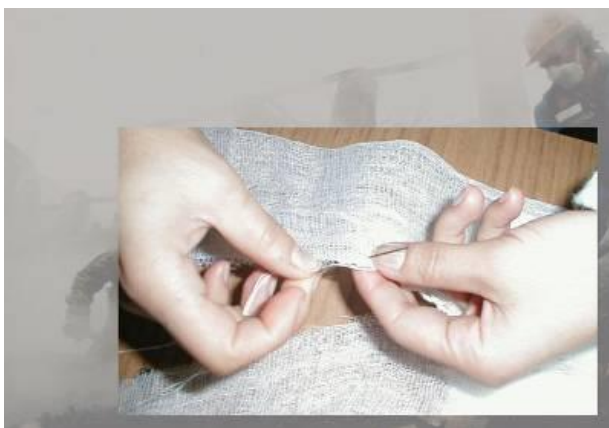
Marlės-vatos kaukė (raištis) gaminama iš 50x100 cm dydžio marlės gabalo.

Jo viduryje, 20x30 cm plote, paklojamas 2 cm storio vatos sluoksnis. Neapdėti vata marlės kraštai per visą ilgį iš abiejų pusių užlenkiami ant vatos, o marlės galai (apie 30-35 cm) perkerpami per vidurį, kad iš kiekvieno galo pasidarytų po du raištelius. Jie apsiuvami.

Jei nėra vatos, tokią kaukę galima pasidaryti vietoj vatos įklojant 4-6 sluoksnių marlės gabalą (20-30 cm).

Marlės-vatos ar vien marlės kaukė pridedama prie veido taip, kad apatinis kraštas uždengtų smakro apačią, viršutinis siektų akių įdubas, o burna ir nosis būtų gerai uždengti.

Apatiniai kaukės raišteliai surišami ant viršugalvio, viršutiniai – ant pakaušio. Tarp veido ir kaukės susidarę laisvesni tarpai užkamšomi vatos gniužulėliais.

Plano priedas Nr. 14

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. rugpjūčio 24d. nutarimo Nr. 988
redakcija)

EKSTREMALIŪJŲ ĮVYKIŲ KRITERIJŲ SĄRAŠAS

Padarinys	Įvykio apibūdinimas	Kriterijai	
		matavimo vienetas	įvertinimas, dydis, kritinė riba
I. ĮVYKIS, DĖL KURIO NUKENTĖJO ŽMOGUS			
1. Žūtis (mirtis)	1.1. užkrečiamoji liga ¹	žmonių skaičius	≥ 1
	1.2. branduolinis ² ir (ar) radiologinis ³ incidentas ar avarija	žmonių skaičius	≥ 1
	1.3. pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) ⁴ patekimas į aplinką	žmonių skaičius	≥ 1
	1.4. gaisras	žmonių skaičius	≥ 5
	1.5. teroro aktas	žmonių skaičius	≥ 1
	1.6. kitas gamtinis ⁵ , techninis ⁶ , ekologinis ⁷ ar socialinis ⁸ įvykis	žmonių skaičius	≥ 3
2. Sutrikdyta sveikata	2.1. užkrečiamosios ligos atvejis, protrūkis ⁹ , epidemija ⁹ arba koks nors kitas biologinės kilmės įvykis, kuris gali greitai išplisti ar sunkiai paveikti visuomenės sveikatą savivaldybės teritorijoje ir kuriam reikia koordinuoto tarpinstitucinio atsako	faktas	yra
	2.2. branduolinis ir (ar) radiologinis incidentas ar avarija	žmonių skaičius	≥ 1
	2.3. pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) patekimas į aplinką	žmonių skaičius	≥ 3
	2.4. gaisras	žmonių skaičius	≥ 10; arba ≥ 5 ir yra žuvusiųjų
	2.5. teroro aktas	žmonių skaičius	≥ 1
	2.6. kitas gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis	žmonių skaičius	≥ 6; arba ≥ 3 ir yra žuvusiųjų
II. ĮVYKIS, DĖL KURIO SUTRIKDYTOS GYVENTOJŲ SOCIALINĖS SĄLYGOS			
3. Neplanuotas transporto eismo nutraukimas	3.1. kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose keliuose ¹⁰ , jeigu nėra apylankos ar galimybės ją įrengti	nutraukimo trukmė, val.	≥ 4

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Padarinys	Įvykio apibūdinimas	Kriterijai	
		matavimo vienetas	įvertinimas, dydis, kritinė riba
	3.2. kelių transporto priemonių eismo nutraukimas krašto keliuose ¹⁰ , jeigu nėra apylankos ar galimybės ją įrengti	nutraukimo trukmė, val.	≥ 8
	3.3. kelių transporto priemonių eismo nutraukimas rajoniniuose keliuose ¹⁰ , jeigu nėra apylankos ar galimybės ją įrengti	nutraukimo trukmė, val.	≥ 48
	3.4. kelių transporto priemonių eismo nutraukimas miesto gyvenamosios vietovės gatvėje ¹⁰ , jeigu nėra apylankos ar galimybės ją įrengti	nutraukimo trukmė, val.	≥ 4
	3.5. geležinkelių transporto eismo nutraukimas viešojoje geležinkelių infrastruktūroje, jeigu nėra galimybės vežti keleivių ir krovinių geležinkelių transportu	nutraukimo trukmė, val.	≥ 6
	3.6. oro transporto eismo nutraukimas, jeigu bent viename Lietuvos oro uoste nėra galimybės vežti keleivių ir krovinių oro transportu	nutraukimo trukmė, val.	≥ 6
	3.7. vandens transporto eismo nutraukimas Kauno valstybiniame jūrų uoste, jeigu nėra galimybės vežti keleivių ir krovinių vandens transportu	nutraukimo trukmė, val.	≥ 12
	4. Neplanuotas energetikos, komunalinių, ryšių paslaugų, Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos transliavimo nutraukimas gyventojams ar vartotojams	4.1. elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojui ¹¹ , kuriam suteikta pirma (I) elektros energijos patikimumo kategorija (būtinai nenutrūkstamas aprūpinimas elektros energija)	nutraukimo trukmė, val.
4.2. elektros energijos tiekimo nutraukimas daugiau kaip 20 000 gyventojų arba 1/4 savivaldybės teritorijos gyventojų		nutraukimo trukmė, val.	≥ 24
4.3. šilumos tiekimo nutraukimas per šildymo sezoną nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojams ¹²		nutraukimo trukmė, val.	≥ 24
4.4. šilumos tiekimo nutraukimas per šildymo sezoną daugiau kaip 3 000 gyventojų arba 1/4 savivaldybės teritorijos gyventojų		nutraukimo trukmė, val.	≥ 24
4.5. gamtinių dujų tiekimo nutraukimas vartotojui, kuriam dujos tiekiamos nenutrūkstamai ¹³		nutraukimo trukmė, val.	≥ 24
4.6. gamtinių dujų tiekimo nutraukimas daugiau kaip 20 000 gyventojų arba 1/4 savivaldybės teritorijos gyventojų		nutraukimo trukmė, val.	≥ 24
		4.7. geriamojo vandens tiekimo nutraukimas stacionarinei asmens sveikatos priežiūros įstaigai, socialinės globos namams, ūkio subjektui ar įstaigai, teikiančiai formaliojo mokymo paslaugas	nutraukimo trukmė, val.
	4.8. geriamojo vandens tiekimo nutraukimas daugiau kaip 5 000 gyventojų	nutraukimo trukmė, val.	≥ 24

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Padarinys	Įvykio apibūdinimas	Kriterijai	
		matavimo vienetas	įvertinimas, dydis, kritinė riba
	4.9. nuotekų šalinimo nutraukimas daugiau kaip 20 000 gyventojų	nutraukimo trukmė, val.	≥ 24
	4.10. pagalbos skambučių ¹⁴ priėmimo sutrikimas, kai dėl to negalima iškviešti pagalbos tarnybos ¹⁴	sutrikimo trukmė, val.	≥ 1
	4.11. interneto ryšio nutraukimas daugiau kaip 1/3 savivaldybės vartotojų arba daugiau kaip 100 000 vartotojų	nutraukimo trukmė, val.	≥ 6
	4.12. viešųjų fiksautojo telefono ryšio paslaugų ¹⁵ teikimo nutraukimas daugiau kaip 1/3 savivaldybės vartotojų arba daugiau kaip 25 000 vartotojų	nutraukimo trukmė, val.	≥ 5
	4.13. viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų ¹⁵ teikimo nutraukimas daugiau kaip 1/3 savivaldybės vartotojų arba daugiau kaip 25 000 vartotojų	nutraukimo trukmė, val.	≥ 5
	4.14. Lietuvos nacionalinio radijo ar televizijos transliavimo nutraukimas daugiau kaip 100 000 gyventojų	nutraukimo trukmė, val.	≥ 3
5. Gyvenamojo ar kitos paskirties pastato, statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas	5.1. gyvenamojo ar kitos paskirties pastato, statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas, kai neatidėliotinai reikia suteikti gyvenamąją vietą žmonėms	žmonių skaičius	≥ 10
III. ĮVYKIS, DĖL KURIO PADARYTAS POVEIKIS APLINKAI			
6. Miškams	6.1. įvykis dėl geologinio, meteorologinio ar hidrologinio reiškinių	bendras pažeistas medienos tūris, kub. m	≥ 0,5 mln.
	6.2. spyglius ar lapus graužiančių miško kenkėjų masinio dauginimosi židiny	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 1 000
	6.3. medžių liemenų kenkėjų masinio dauginimosi židiny	bendras pažeistas medienos tūris, kub. m	≥ 0,03 mln.
	6.4. medžių ligos židiny	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 1
	6.5. pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) patekimas	bendras užterštas plotas, ha	≥ 1

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Padarinys	Įvykio apibūdinimas	Kriterijai	
		matavimo vienetas	įvertinimas, dydis, kritinė riba
	6.6. branduolinė ir (ar) radiologinė avarija, kai į aplinką patenka radioaktyviosios medžiagos	faktas	yra
	6.7. gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams)	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 25
	6.8. kenksmingųjų organizmų ¹⁶ židiny	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 1
7. Vandens telkiniams	7.1. pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) patekimas, kai padaroma nuolatinė ar ilgalaikė žala upei ar kanalui, upės delta, jūros pakrantei ar atvirai jūrai, ežerui ar tvenkiniui, požeminiam vandens šaltiniui ar požeminiam vandeningajam sluoksniui	pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) kiekis, t	≥ 1
	7.2. branduolinė ir (ar) radiologinė avarija, kai į vandens telkinį patenka radioaktyviosios medžiagos	faktas	yra
8. Žemės paviršiui ir (ar) gilesniems jos sluoksniams	8.1. radiologinė ir (ar) branduolinė avarija, kai ant žemės paviršiaus ir (ar) į gilesnius jos sluoksnius patenka radioaktyviosios medžiagos	faktas	yra
	8.2. užkrečiamosios, labai pavojingos žemės ūkio ligos židiny dirvožemyje	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 1
	8.3. pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) patekimas į žemės paviršių ir (ar) gilesnius jos sluoksnius	pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) kiekis, t	≥ 5
	8.4. geologinis, meteorologinis ar hidrologinis reiškiny	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 1
	8.5. neeksploatuojamo durpyno ir (ar) durpingos pievos degimas, smilkimas	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 2
	8.6. eksploatuojamo durpyno degimas, smilkimas	bendras pažeistas plotas, ha	$\geq 0,5$
9. Aplinkos orui	9.1. radiologinė ir (ar) branduolinė avarija, kai į aplinką patenka radioaktyviosios medžiagos	faktas	yra
	9.2. sieros dioksido, azoto dioksido ar ozono koncentracija aplinkos ore lygi pavojaus slenksčiui ¹⁷ arba jį viršija	faktas	yra

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Padarinys	Įvykio apibūdinimas	Kriterijai	
		matavimo vienetas	įvertinimas, dydis, kritinė riba
	9.3. anglies monoksido ar kietųjų dalelių KD_{10} koncentracija (KD_{10} – vidutinė paros koncentracija) aplinkos ore lygi ribinei vertei ¹⁷ arba ją viršija	kartai	≥ 20
10. Žemės ūkio ar kitiems laukiniams augalams	10.1. vabzdžių antplūdis	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 100
	10.2. vienos rūšies kenksmingųjų organizmų židinyse pasėliuose, kituose augaluose	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 3
	10.3. pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) patekimas	faktas	yra
	10.4. meteorologinis ar hidrologinis reiškinys, sukėlęs žemės ūkio augalų žūtį	bendras pažeistas plotas, ha	≥ 10
11. Gyvūnams	11.1. gyvūnų ligos protrūkis ¹⁸	faktas	yra
	11.2. ypač pavojinga gyvūnų užkrečiamoji liga ¹⁹ , oficialiai patvirtinta kaimyninės valstybės administraciniame vienetė, kuris ribojasi su Lietuvos Respublika	faktas	yra
	11.3. ypač pavojinga gyvūnų (išskyrus paukščius ir žuvis) užkrečiamoji liga, oficialiai patvirtinta Lietuvos Respublikos teritorijoje	nugaišęs ūkinis gyvūnas, vnt.	≥ 1
	11.4. ypač pavojinga paukščių užkrečiamoji liga, oficialiai patvirtinta Lietuvos Respublikos teritorijoje	nugaišę paukščiai, vnt.	≥ 1
	11.5. neįprastas žuvų gaišimas 1 ha plote	žuvų skaičius, vnt.	≥ 500
	11.6. vertingų žuvų, įrašytų į Lietuvos raudonąją knygą, gaišimas	žuvų skaičius, vnt.	≥ 10
12. Saugomoms teritorijoms (draustiniams, regioniniams ir nacionaliniams parkams, rezervatams)	12.1. techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, dėl kurio pažeista saugoma teritorija	plotas, ha	$\geq 0,5$
	12.2. gaisras 1/3 saugomos teritorijos ploto	faktas	yra
IV. KITAS, PIRMIAU NEPAMINĖTAS, ĮVYKIS			

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Padarinys	Įvykio apibūdinimas	Kriterijai	
		matavimo vienetas	įvertinimas, dydis, kritinė riba
13. Reikia pasitelkti ir koordinuoti civilinės saugos sistemos pajėgas	13.1. masinis užsieniečių antplūdis į Lietuvos teritoriją, kai Lietuvos Respublikos valstybės siena kertama nenustatytose vietose, nenustatytu laiku ar nenustatyta tvarka, vienos Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos užkardos veikimo teritorijoje	žmonių skaičius per parą	≥ 30
	13.2. riaušės laisvės atėmimo vietoje ar grupinis pasipriešinimas laisvės atėmimo vietos administracijai, kai vyksta pogromai, padegimai, įkaitų grobimai ir kitokie tyčiniai veiksmai, taip pat laisvės atėmimo vietoje laikomų asmenų pabėgimas, įkaitų paėmimas ar kitokie tyčiniai veiksmai, šiurkščiai pažeidžiantys laisvės atėmimo vietų vidaus tvarką	teisės pažeidėjų skaičius	≥ 20
14. Kyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, turtui ir (ar) aplinkai	14.1. įvykis, keliantis pavojų užsienio valstybių diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms Lietuvos Respublikoje	faktas	yra
	14.2. nustatytas paliktasis jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinis ²⁰ ar radionuklidais užterštas objektas	faktas	yra
	14.3. pavojingos cheminės medžiagos ir (ar) mišinio (preparato) patekimas į gyvenamąją aplinką, kai viršijama paros didžiausia leidžiama koncentracija ²¹	kartai	> 1
	14.4. įtartinas radinys – vokas, paketas, balionas, konteineris ar indas su pavojinga chemine medžiaga ir (ar) mišiniu (preparatu) arba neaiškios kilmės (nenustatyta) medžiaga	faktas	yra
	14.5. grasinimas įvykdyti teroro aktą	faktas	yra
	14.6. rastas sprogmuo	faktas	yra
	14.7. orlaivio avarija	faktas	yra
	14.8. laivo avarija vidaus vandenių keliuose ar Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje	faktas	yra
	14.9. pastato (statinio arba jo konstrukcijos), kai užstatoma didesnė nei 5 000 kv. m teritorija arba kai jame vienu metu gali būti 50 ar daugiau žmonių, visiškas ar dalinis sugriovimas	faktas	yra
14.10. kitas nepaminėtas gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis	žmonių skaičius	≥ 50	
15. Kyla pavojus nekilnojamajai kultūros vertybei	15.1. gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio įvykio poveikis nekilnojamajai kultūros vertybei, kai kyla jos praradimo grėsmė	faktas	yra

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Padarinys	Įvykio apibūdinimas	Kriterijai	
		matavimo vienetas	įvertinimas, dydis, kritinė riba
16. Kyla pavojus pavojingajam ar valstybinės reikšmės objektui	16.1. gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis pavojingajame ar valstybinės reikšmės objekte ²²	faktas	yra
	16.2. pavienių asmenų ar asmenų grupės veiksmai, kuriais siekiama sutrikdyti valstybinės reikšmės objektų funkcionavimą ir (ar) veiklą	faktas	yra
17. Kyla pavojus valstybės saugumui	17.1. užsienio valstybės karinių vienetų skaičiaus pasienio teritorijose padidėjimas, veiksmų suaktyvėjimas, karinės galios demonstravimas prie Lietuvos Respublikos valstybės sienos	faktas	yra
	17.2. nesankcionuotas užsienio valstybės ginkluotųjų pajėgų Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimas	faktas	yra
	17.3. asmenų ar asmenų grupių neteisėti ir (ar) ginkluoti veiksmai, nukreipti prieš valstybės suverenitetą, konstitucinę santvarką	faktas	yra
	17.4. pasienio sargybos, valstybės sienos apsaugos objekto apšaudymas ar užpuolimas	faktas	yra

¹ Ypač pavojingos žmonių užkrečiamosios ligos nustatytos Pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų, dėl kurių ligoniai, asmenys, įtariami, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, asmenys, turėję sąlytį, ar šių ligų sukėlėjų nešiotojai turi būti hospitalizuojami ir (ar) izoliuojami, tiriami ir (ar) gydomi privalomai, sąraše, patvirtintame sveikatos apsaugos ministro 2002 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 278 (Žin., 2002, Nr. 62-2527).

² Sąvoka „radiacinė avarija“ apibrėžta Lietuvos higienos normoje HN 73:2001 „Pagrindinės radiacinės saugos normos“, patvirtintoje sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. 663 (Žin., 2002, Nr. 11-388).

³ Sąvoka „pavojingoji medžiaga“ apibrėžta Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207).

⁴ Gamtinis įvykis – geologinis reiškinys (žemės drebėjimas, karstinis reiškinys, nuošliauža, sufozinis reiškinys), stichinis meteorologinis reiškinys, katastrofinis meteorologinis reiškinys, stichinis hidrologinis reiškinys, katastrofinis hidrologinis reiškinys, vabzdžių antplūdis.

⁵ Techninis įvykis – įvairių techninių priemonių ar technologinių procesų sutrikimai.

⁶ Ekologinis įvykis – aplinkos oro, vandens, dirvožemio, grunto užteršimas cheminėmis, biologinėmis ir radioaktyviosiomis medžiagomis arba kitoks aplinkai padarytas poveikis.

⁷ Socialinis įvykis – įvykis, susijęs su nusikalstama veika, nevaldoma žmonių minia, nesankcionuoti veiksmai, įvykis pasienio ruože.

⁸ Sąvokos „protrūkis“ ir „epidemija“ apibrėžtos Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme (Žin., 1996, Nr. 104-2363; 2001, Nr. 112-4069).

⁹ Sąvokos „magistralinis kelias“, „krašto kelias“ ir „rajoninis kelias“ apibrėžtos Lietuvos Respublikos kelių įstatyme (Žin., 1995, Nr. 44-1076; 2002, Nr. 101-4492).

¹⁰ Valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijų sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 1244 (Žin., 2004, Nr. 148-5355).

¹¹ Sąvoka „vartotojas“ apibrėžta Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38 (Žin., 2010, Nr. 20-957).

¹² Sąvoka „nenutrūkstamo aprūpinimo šiluma vartotojai“ apibrėžta Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme (Žin., 2003, Nr. 51-2254; 2007, Nr. 130-5259).

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

¹³ Sąvoka „nenutrūkstamas dujų tiekimas“ apibrėžta Gamtinių dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163 (Žin., 2008, Nr. 27-966).

¹⁴ Sąvokos „pagalbos skambutis“ ir „pagalbos tarnybos“ apibrėžtos Lietuvos Respublikos bendrojo pagalbos centro įstatyme (Žin., 2004, Nr. 90-3306).

¹⁵ Sąvokos „viešasis fiksuotojo telefono ryšio tinklas“ ir „viešasis judriojo telefono ryšio tinklas“ apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme (Žin., 2004, Nr. 69-2382).

¹⁶ Sąvoka „kenksmingieji organizmai“ apibrėžta Lietuvos Respublikos fitosanitarijos įstatyme (Žin., 1999, Nr. 113-3285; 2010, Nr. 12-559).

¹⁷ Ribinės užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai nustatyti Aplinkos oro užterštumo sieros dioksidu, azoto dioksidu, azoto oksidais, benzenu, anglies monoksidu, švinu, kietosiomis dalelėmis ir ozonu normose, patvirtintose aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 591/640 (Žin., 2001, Nr. 106-3827; 2010, Nr. 82-4364).

¹⁸ Sąvoka „gyvūnų ligos protrūkis“ apibrėžta Pranešimų apie gyvūnų ligas teikimo Europos Bendrijų Komisijai taisyklių, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2009 m. rugpjūčio 18 d. įsakymu Nr. B1-366 (Žin., 2009, Nr. 100-4204), priede.

¹⁹ Sąvoka „paliktasis šaltinis“ apibrėžta Nelegalių jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinių ir radionuklidais užterštų objektų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 280 (Žin., 2005, Nr. 36-1170).

²⁰ Sąvokos „pavojingasis objektas“ ir „valstybinės reikšmės objektas“ apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme.

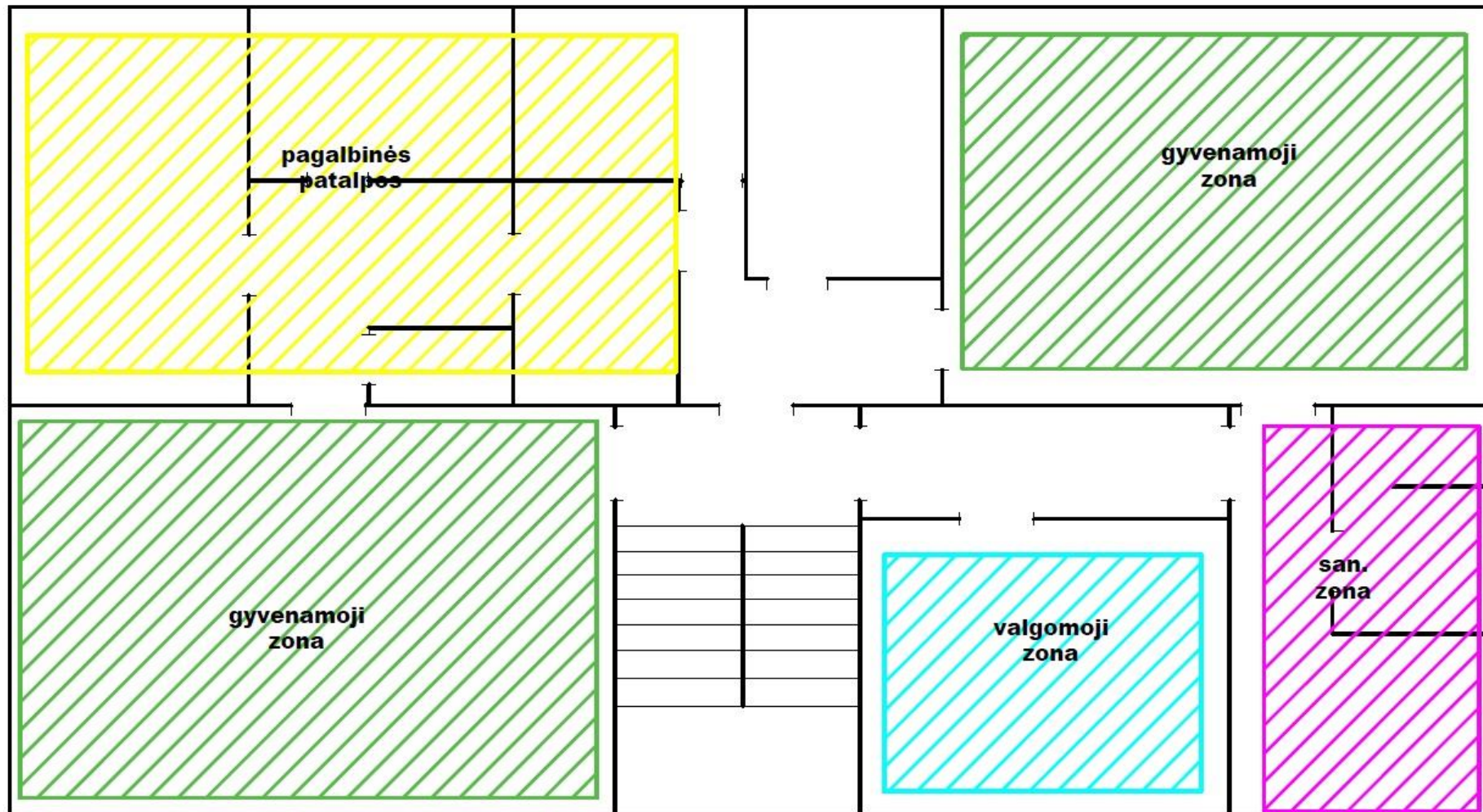
Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

Plano priedas Nr. 15

Kolektyvinės apsaugos statinio planas su pažymėtomis patalpomis

Panerių seniūnija					
131.	Vilniaus Trakų Vokės gimnazija	Trampolio g. 5 Moksleivių g. 4	Aktų salė, sporto salė, klasės, kabinetai Klasės, kabinetai	104 279 1382 474 332 153	69 186 921 316 221 102
132.	Vilniaus Lazdynų mokyklos padalinys	Liudvinavo g. 128	kabinetai	269	179
133.	Vilniaus Panerių lopšelis-darželis	Juodšilių g. 10	Aktų salė grupių patalpos, miegamieji	36 93 40	24 62 27

Kolektyvinio apsaugos statinio I aukšto planas su pažymėtomis zonomis

Kolektyvinio apsaugos statinio II aukšto planas su pažymėtomis zonomis

